

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τεύχος 631
Μάρτιος -
Απρίλιος 2007

- 50 χρόνια Ευρωπαϊκής Ένωση (Ανοιχτό Φόρουμ του ΣΕΒ)
- «Επιχειρησιακή ηθική»: Κανόνες, δεοντολογία, πρακτικές
- Κύριος μοχλός ανάπτυξης και αλλαγής παραμένει ο ιδιωτικός τομέας
- Ο ρόλος των υπουργείων Εξωτερικών στην οικονομική διπλωματία
- Οι επιδόσεις της Ελλάδος στον τομέα της τουριστικής ανταγωνιστικότητας
- Συντονισμένη δράση σε θέματα διεθνών οικονομικών σχέσεων προτείνει ο ΣΕΒ
- Η σύγχρονη επιχείρηση και ο ρόλος των βιομηχανικών οργανώσεων
- Θέσεις του ΣΕΒ για τη σύσταση ειδικού Ταμείου Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- Η απονομή του βραβείου "Manager of the Year"
- Προτάσεις του ΣΕΒ για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του ΟΑΕΔ

Ο επιχειρηματικός κόσμος στο προσκήνιο της προσπάθειας για εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη

Συνέντευξη εφ' όλης της ύλης παραχώρησε ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών κ. Δημήτρης Δασκαλόπουλος στις 23 Απριλίου 2007 στους εκπροσώπους των ΜΜΕ, από το βήμα της Ένωσης Ανταποκριτών Ξένου Τύπου. Στη συνέντευξή του ο κ. Δασκαλόπουλος αναφέρθηκε στις τελευταίες εξελίξεις της ελληνικής οικονομίας, καθώς και στις προοπτικές που διαγράφονται για το μέλλον της, ανέπτυξε τις θέσεις των επιχειρήσεων για τον ρόλο της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη και ανέδειξε τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο επιχειρηματικός κόσμος από τη βραδυπορία του δημοσίου τομέα και την εμμονή του σε πολιτικές που έχουν πλέον ξεπεραστεί. Αναφέρθηκε, τέλος, στις αλλαγές που πρέπει να γίνουν αρχίζοντας από τη μεταρρυθμιστική ατομία που διακατέχει τον πολιτικό κόσμο μέχρι την αλλαγή νοοτροπίας ολόκληρης της κοινωνίας, προκειμένου να απαλλαγεί ο τόπος από την αδυσώπητη διαπλοκή του κρατικού παρεμβατισμού, της κομματικοποίησης και της συνεπακόλουθης διαφθοράς. Ολόκληρο το κείμενο της συνέντευξης του κ. Δασκαλόπουλου, καθώς και οι ερωταποκρίσεις προς τους δημοσιογράφους δημοσιεύονται στη συνέχεια.

Ευχαριστώ όλους για την παρουσία σας εδώ και ιδιαίτερα την Ένωση Ξένων Ανταποκριτών για τη σημερινή πρόσκληση, για την οποία αισθάνομαι ιδιαίτερη τιμή, γιατί κοιτώντας τα αρχεία μας είδαμε ότι είναι η πρώτη φορά μετά από 25 χρόνια που ένας πρόεδρος του ΣΕΒ μιλάει από το βήμα αυτό.

Με αφορμή την πρόσφατη επέτειο των 50 χρόνων της, η Ευρωπαϊκή Ένωση γιόρτασε τα μέχρι σήμερα επιτεύγματά της, που είναι πράγματι εντυπωσιακά: Η Ε.Ε. μετεξελιίσσεται σταθερά από έναν χώρο οικονομικής συνεργασίας σε μία δημοκρατική ένωση κρατών και πολιτών, που προωθεί την ευημερία και την κοινωνική πρόνοια. Ταυτόχρονα, η Ευρώπη επιβεβαιώνει τη βούλησή της να υπερβεί τα θεσμικά αδιέξοδα και να δώσει νέα ώθηση στην εξελικτική πορεία της. Ο επιχειρηματικός κόσμος, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη, ήταν πάντα στο προσκήνιο της Ευρωπαϊκής προσπάθειας. Κι ενώ η ενιαία πολιτική Ευρώπη βραδυπορεί, ο επιχειρηματικός κόσμος έχει, ήδη, δημιουργήσει τη δική

Η ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΕΒ πραγματοποιείται την Πέμπτη 24 Μαΐου 2007 στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών.

του ενωμένη Ευρώπη: υπόκειται σε κοινούς κανόνες για τον ανταγωνισμό, ακολουθεί κοινές μορφές οργάνωσης και διοίκησης, κινείται με κοινές επιδιώξεις και έχει καταργήσει τα εθνικά γεωγραφικά σύνορα σε μεγαλύτερο βαθμό από κάθε άλλη κοινωνική ομάδα μέσα στην Ευρώπη. Ο ρόλος της επιχειρηματικότητας στην Ευρώπη είναι έτσι αναγνωρισμένος και η συνεισφορά του ευπρόσδεκτη και ευνοούμενη.

Η Ευρωπαϊκή Ελλάδα του 2007 είναι ένας ενεργός εταίρος στην Ε.Ε., μία υπολογίσιμη δύναμη στη Ν.Α. Ευρώπη και στη Μεσόγειο και μία ισχυρή οικονομία στα Βαλκάνια. Ως χώρα, αντιμετωπίζουμε τα εξωγενή προβλήματα με σφροσύνη και συνέπεια στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής συνεργασίας και της διεθνούς νομιμότητας. Τα ενδογενή, σε πλαίσιο δημοκρατικής ομαλότητας και πολιτικής σταθερότητας.

Το ίδιο το κράτος επιχειρεί σε κάποιο βαθμό να περιορίσει τον όγκο του και την παρεμβατικότητα του. Στον οικονομικό, ιδιαίτερα, τομέα προσπάθειες ετών φαίνονται να αποδίδουν. Οι υποδομές επεκτείνονται και εκσυγχρονίζονται. Η δημοσιονομική εικόνα είναι φανερά βελτιωμένη. Το ισχύον φορολογικό καθεστώς είναι λιγότερο επαχθές και περισσότερο σταθερό. Οι επενδύσεις τρέχουν με υψηλούς ρυθμούς. Η ανεργία εμφανίζει σημάδια μείωσης. Ο πληθωρισμός διατηρείται σε ελεγχόμενα επίπεδα. Το χρηματιστήριο δείχνει έναν ιδιαίτερο δυναμισμό και η εισροή ξένων κεφαλαίων αυξάνεται.

Ο επιχειρηματικός κόσμος, στην Ελλάδα, είναι στο προσκήνιο αυτής της προσπάθειας. Και όπως η κάθε κυβέρνηση δικαιούται να πάρει τα εύσημα από τα καλά αποτελέσματα, αφού από εκείνη υπάρχει απαίτηση για δράση, έτσι και ο επιχειρηματικός κόσμος δικαιούται να γράψει στο ενεργητικό του τη δική του συμβολή σ' αυτήν την πρόοδο, ιδίως σε μία χώρα σαν την Ελλάδα, όπου ο ρόλος του συχνά είτε υποτιμάται είτε δεν αναγνωρίζεται.

Διαχρονικά λοιπόν, προοδεύουμε. Πρέπει, άραγε, να είμαστε ικανοποιημένοι και αισιόδοξοι; Σαφώς, κάθε διάθεση μεμψιμοιρίας θα αδικούσε τα όσα επιτελούνται. Ωστόσο, οι πιο συνειδητοποιημένοι πολίτες και κοινωνικές ομάδες δικαιούνται – και οφείλουν – να αντιμετωπίζουν την πορεία του τόπου με περίσκεψη.

Με απλά λόγια, το πρόβλημα είναι πως τα πολλά, που έγιναν και γίνονται, δεν επαρκούν. Υστερούμε, έτσι, μόνιμα στη διεθνή κατάταξη αναφορικά με όλους σχεδόν τους δείκτες της ανταγωνιστικότητας, του δυναμισμού, της καινοτομίας, της ποιότητας ζωής. Η εθνική μας αισιοδοξία έγκειται στο γεγονός ότι συνεχώς προοδεύουμε. Η ανησυχία μας στη σύγκριση της δικής μας πορείας και ταχύτητας με αυτές των άλλων χωρών του ευρωπαϊκού – κι όχι μόνον – περιγυρου. Και εμείς στον επιχειρηματικό κόσμο, που είμαστε αναγκαστικά περισσότερο εξωστρεφείς και περισσότερο εκτεθειμένοι στις εξελίξεις του κόσμου γύρω μας, διαπιστώνουμε πολύ συχνά, με πικρία, τη διεθνή εντύπωση για αυτή μας την υστέρηση.

Κυρίες και κύριοι,

Οι δείκτες που περιγράφουν την πορεία μας δεν αφήνουν περιθώρια εφησυχασμού. Αντιμέτωποι με τις σύγχρονες προκλήσεις, έχουμε την τάση να καταφεύγουμε στην αναβλητικότητα και στις υπεκφυγές. Μέσα σ' ένα ευρωπαϊκό και παγκόσμιο περιβάλλον που διαρκώς μεταλλάσσεται και που απαιτεί το ίδιο απ' όλους τους παίκτες, μικρούς και μεγάλους, η Ελλάδα προσπαθεί να τρέξει με βαρίδια στα πόδια:

- Ένα κράτος - Λεβιάθαν που στο ιστορικό παρελθόν αποτέλεσε πράγματι τον κύριο μοχλό της ανάπτυξης, αλλά που σήμερα, δεν διαθέτει ούτε τους αναγκαίους πόρους, ούτε την έμπνευση, ούτε τον δυναμισμό για να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις. Αντίθετα, διατηρεί την οικονομία σ' ένα θανάσιμο εναγκαλισμό που αποτελεί την κύρια τροχοπέδη της αναγκαίας αλλαγής.

- Μία αστική τάξη, μεταπρατικού χαρακτήρα, το παρελθόν της οποίας βαραίνει στη σημερινή ανεπάρκεια αποταμιευτικών πόρων, που θα μπορούσαν να στηρίξουν τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης που απαιτεί η πραγματική σύγκλιση με την Ε.Ε. των 25 μελών.

- Μία επιχειρηματική τάξη που, πρόσφατα, μόλις άρχισε να επιδεικνύει έμπρακτα αίσθημα κοινωνικής ευθύνης και συμπεριφορά καλού εταιρικού πολίτη. Δεν έχει, έτσι, προλάβει να πείσει την κοινωνία για τις προθέσεις της, για τον πρωταγωνιστικό ρόλο της στην παραγωγή πλούτου, για την ικανότητά της να συμπληρώσει τις πιο έκδηλες ελλείψεις του κοινωνικού κράτους.

- Μία υπερτροφία των κομματικών μηχανισμών στο σύνολο της κοινωνίας, έτσι ώστε η κάθε σχεδόν εκδήλωση, η κάθε πρωτοβουλία, η κάθε καινοτομία να υπόκειται σ' αυτούς και να κρίνεται απ' αυτούς.

- Μία πολυεπίπεδη διάχυση των φαινομένων της διαφθοράς, που δεν γνωρίζει κομματικά ή κοινωνικά όρια και που τείνει, εδώ και χρόνια, να αποκτήσει χαρακτηριστικά πανδημίας. Αυτό έχει ως συνέπεια να υπονομεύονται βασικές ηθικές αρχές της εξουσίας και των κοινωνικών σχέσεων και έμμεσα να ωθείται ο κάθε πολίτης στο κυνήγι του πρόσκαιρου, ακόμα και άνομου, πλουτισμού.

Σε πείσμα, όμως, ενός ναρκοθετημένου περιβάλλοντος, η σύγχρονη ελληνική επιχείρηση έχει επιδείξει αξιοθαύμαστο δυναμισμό, τόλμη και υπευθυνότητα. Το Κράτος διαπραγματεύεται μικροπολιτικά και ατέρμονα τις αλλαγές που οι άλλοι εταίροι μας – παλαιοί και νέοι – στην Ε.Ε. με μεγάλη ταχύτητα είτε έχουν ήδη υλοποιήσει είτε σπεύδουν να υλοποιήσουν. Σε αντίθεση, η ελληνική επιχείρηση παρέκαμψε τη γραφειοκρατία, προσέλκυσε τεράστια ξένα κεφάλαια, προχώρησε σε επενδύσεις, δημιούργησε παραγωγικές θέσεις εργασίας, ξεπέρασε τα ελληνικά σύνορα αποκτώντας

υπολογίσιμη παρουσία στη Ν.Α. Ευρώπη και οικειοθελώς υιοθέτησε δικούς της κώδικες κοινωνικής ευθύνης. Στην πράξη, τα τελευταία χρόνια υποσκέλισε το κράτος, αναλαμβάνοντας de facto τον ρόλο του κύριου μοχλού ανάπτυξης και αλλαγής.

Είναι προφανές ότι στη σημερινή οικονομική συγκυρία, οι επενδυτικές πρωτοβουλίες, ο σχηματισμός διεθνών συμπαιγμάτων, οι τολμηρές διασυννοριακές επεκτάσεις, η δημιουργία κρίσιμου μεγέθους με τις εξαγορές και συγχωνεύσεις, αναζωπυρώνουν το επιχειρηματικό και οικονομικό ενδιαφέρον – εγχώριο και διεθνές – για πρωτοβουλίες και συνεισφέρουν πρωταγωνιστικά στην αναπτυξιακή προσπάθεια. Με τη δράση τους, οι Ελληνικές επιχειρήσεις είναι εκείνες που διαμορφώνουν ένα πιο ελκυστικό και δυναμικό οικονομικό περιβάλλον και δημιουργούν την προσδοκία για ακόμη πιο θετικές εξελίξεις στο μέλλον.

Η σύγχρονη επιχειρηματική τάξη καταδεικνύει, έτσι, ότι στη σημερινή Ελλάδα δεν ταιριάζει, δεν αξίζει να παραμείνει ένα κράτος δημοσίων υπαλλήλων. Ήμασταν άλλοτε, και μπορούμε να ξαναγίνουμε, ένα έθνος επιχειρηματιών. Ως επιχειρηματίες, δεν αναζητούμε μόνο νέες αγορές. Διευρύνουμε τα ελληνικά σύνορα. Δεν πνιγόμαστε στη δική μας μιζέρια, ανακυκλώνοντας τα δικά μας ελλείμματα. Δημιουργούμε νέους ορίζοντες. Δεν επιδιώκουμε μόνον το ιδιωτικό κέρδος. Υπηρετούμε και το συνολικό κοινωνικό συμφέρον. Αυτό που μας λείπει είναι η δημιουργία και στην Ελλάδα εκείνου του κλίματος που διεκδίκησαν και απέκτησαν όλοι οι Ευρωπαίοι επιχειρηματίες, σε χώρες με οξύτερη συνείδηση των προκλήσεων του μέλλοντος. Έχουμε αποδείξει, εξάλλου, πως όταν βρίσκουμε το κατάλληλο περιβάλλον φεύγουμε μπροστά, επιδεικνύοντας υγιή δυναμισμό, καινοτόμα δημιουργικότητα και αυξημένο αίσθημα κοινωνικής ευθύνης.

Κυρίες και κύριοι,

Είναι σαφές ότι ο τόπος μας βρίσκεται σε μία κρίσιμη καμπή: ή θα εκσυγχρονιστούμε ή θα περιθωριοποιηθούμε. Τα ευοίωνα σημάδια υπάρχουν. Χρειαζόμαστε, όμως, κάτι περισσότερο. Να κοιτάξουμε πιο μπροστά. Να κινηθούμε πιο τολμηρά. Χρειάζεται να σπάσουμε τον φαύλο κύκλο, όπου ο φόβος του μικροπολιτικού κόστους καταδικάζει τα κόμματα σε μειοδοσία ουσιαστικών μεταρρυθμίσεων και πλειοδοσία επιδερμικών παροχών και τον τόπο σε στασιμότητα. Χρειάζεται η κοινωνία να κάνει τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις δικό της κτήμα. Τις φοβόμαστε και τις απωθούμε γιατί νομίζουμε ότι θα χάσουμε. Οχυρωνόμαστε έτσι στο παρελθόν από φόβο του μέλλοντος. Πρέπει να σπάσουμε αυτόν τον φαύλο κύκλο που δημιουργούν η μεταρρυθμιστική φοβία της κοινής γνώμης και η μεταρρυθμιστική ατολμία των κομμάτων.

Σήμερα, λοιπόν, εναπόκειται στην κοινωνία των ενεργών πολιτών να προωθήσει την αναγκαία μεταρρυθμιστική μάχη απαλλάσσοντας τον τόπο από την αδυσώπητη διαπλοκή του κρατικού παρεμβατισμού, της κομματικοποίησης και της συνεπακόλουθης διαφθοράς. Αυτό, το θανάσιμο για την πρόοδο πλέγμα, είναι που δεν επιτρέπει στις σύγχρονες, υγιείς και ζωντανές δυνάμεις αυτού του τόπου να συνεισφέρουν στην κοινή μας προσπάθεια, στο κοινό μας μέλλον, αυτά που πρέπει, θέλουν και μπορούν. Αυτό το ανασταλτικό πλέγμα είναι που στρέφει τον κάθε αυτοδύναμο και ικανό πολίτη από την προσπάθεια στη μεψιμοιρία, από την κατάκτηση στην πελατειακή απαίτηση, από τη συλλογικότητα στον συντεχνιασμό. Σήμερα, η σύμβαση της κομματικής συναίνεσης έχει καταστεί άλλοθι αδράνειας και απραξίας. Ο επιχειρηματικός κόσμος δεν έχει αυτήν την πολυτέλεια. Ζει και αναπτύσσεται με τη δημιουργική πόλωση του έντονου ανταγωνισμού για την κατάκτηση της προτίμησης των καταναλωτών. Σχεδιάζει με μακροπρόθεσμους στόχους και όχι με κοντόφθαλμες σκοπιμότητες. Μέσα από την «πόλωση» αυτή των ανταγωνιστικών επιχειρήσεων παράγεται, τελικά, η πρόοδος και αναδύεται η ίδια η ανάγκη της πρωτοβουλίας. Στις επιχειρήσεις όποιος δεν ανανεώνεται, παρακμάζει. Όποιος δεν ανταποκρίνεται στην ανάγκη της αλλαγής είναι καταδικασμένος.

Στο πολιτικό σύστημα που, με πρόσχημα το δημόσιο συμφέρον, δεν εννοεί να εκχωρήσει τα κρατικο-κομματικά προνόμιά του, η σύγχρονη επιχείρηση απαντά παραδίδοντας τον έλεγχο στους επαγγελματίες μάντζερ, διότι αυτό απαιτεί η σύγχρονη οικονομία. Στην κρατική αδράνεια, αντιπαραθέτει τολμηρές μεταλλαγές. Στην αδιαφάνεια, απολογισμό και εταιρική διακυβέρνηση. Στη στασιμότητα του κρατικού γιγαντισμού, ευελιξία και τολμηρές τομές. Στα ευχολόγια και στις υποσχέσεις, σχεδιασμό, πρόγραμμα και στοχοθέτηση.

Ο επιχειρηματικός κόσμος, εξάλλου, δεν είναι ξεκομμένος από την κοινωνία – ούτε λειτουργεί ερήμην της. Στην πράξη, μάλιστα, ίσως, να μην διαφέρουν και τόσο οι πολιτικοί και οι επιχειρηματίες. Τί απαιτεί η κοινωνία από τη σύγχρονη διακυβέρνηση; Πρωτίστως, αποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα. Τί προσδιορίζει έναν επιχειρηματία; Οι αποφάσεις που παίρνει και τα αποτελέσματα που επιτυγχάνει. Ποιός κρίνει μία κυβέρνηση; Η κοινή γνώμη, ο λαός, καθημερινά και με την ψήφο του κάθε τέσσερα χρόνια. Ποιός κρίνει μία επιχείρηση; Η αγορά, δηλαδή η κοινή γνώμη των καταναλωτών – καθημερινά, και μάλιστα χωρίς τα περιθώρια μίας τετραετίας. Ο πολίτης ψηφίζει κάθε τέσσερα χρόνια τους πολιτικούς, ο καταναλωτής «ψηφίζει» κάθε μέρα τις επιχειρήσεις επιλέγοντας τα προϊόντα τους και τις υπηρεσίες τους. Και οι μεν και οι δε κρινόμαστε από την κοινωνία.

Κυρίες και κύριοι,

Σε κάθε κοινωνία υπάρχουν λόγοι απογοήτευσης και με τον ιδιωτικό και με τον δημόσιο τομέα. Στον 21ο αιώνα χρειαζόμαστε μία φιλοσοφία που να ξεπερνά τόσο τον άγριο καπιταλισμό του 19ου αιώνα όσο και τον αδιέξοδο και ελλειμματικό κρατισμό του 20ού και να εγγυάται τη λειτουργία ενός συστήματος με ταχεία οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική συνοχή. Οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε ότι ο ιδιωτικός τομέας δικαιώνεται, όταν υπηρετεί όχι μόνον το ατομικό

κέρδος, αλλά και το κοινωνικό συμφέρον. Και ο δημόσιος τομέας υπάρχει για να λειτουργεί όχι σε όφελος μίας κρατικοματικής νομενκλατούρας, αλλά σε όφελος των πολιτών.

Σε μία ισορροπημένη κοινωνία και οι δύο τομείς πρέπει να συνυπάρχουν, αλληλοσυμπληρώνόμενοι. Οι απαιτήσεις των καιρών υποβάλλουν την ανάγκη ενός αξιόμαχου ιδιωτικού τομέα και ενός αναβαθμισμένου δημόσιου τομέα. Ο επιχειρηματικός κόσμος έχει αναδεχθεί έμπρακτα την πρόκληση της προσαρμογής και του εκσυγχρονισμού του, δημιουργώντας νέους αναπτυξιακούς όρους και νέα οικονομικά σύνορα για τον τόπο. Το πολιτικό σύστημα είναι αυτό που έχει μείνει πίσω.

Ο επιχειρηματικός κόσμος στηρίζει και μπορεί να συμβάλλει καθοριστικά στην αλλαγή, προσφέροντας μεθόδους εργασίας, οργάνωσης και σχεδιασμού ως πρότυπα. Αυτό γίνεται στο εξωτερικό, είναι εφικτό και πρέπει να γίνει και στον τόπο μας. Η επιχειρηματική τάξη μπορεί να εισφέρει στην κάλυψη του ελλείμματος που δημιουργεί η αδυναμία του πολιτικού κόσμου να ανταποκριθεί έγκαιρα στα ερωτήματα της κοινωνίας για το μέλλον. Δεν μπορεί, όμως, να επιφέρει την αλλαγή από μόνη της.

Μαζί πρέπει πλέον να μάθουμε να αντιμετωπίζουμε το κοινό μας μέλλον ως δημιουργική πρόκληση – και όχι ως προκαταβολική απειλή. Μαζί πρέπει να δεχθούμε ότι η κοινωνική σιγουριά και η συλλογική ελπίδα δεν προσφέρονται πια σε κομματικές συσκευασίες. Μπορούν να δημιουργηθούν μόνο μέσα από την αυτοδέσμευση της κοινωνίας, των κοινωνικών εταίρων και φορέων, των δυνάμεων εργασίας, σε μία κοινή στρατηγική αλλαγής, σε μία ουσιαστική και ριζοσπαστική κοινωνική συναίνεση που θα δίδει έμφαση στη συνεργασία, στην αλλαγή, στην πρόοδο.

Η θέση μας στην Ευρώπη, οι ευκαιρίες που ανοίγονται γύρω μας, τα μέχρι τώρα επιτεύγματά μας, η ζωντάνια της οικονομίας μας, δείχνει ότι μπορούμε να διεκδικήσουμε περισσότερα – αρκεί να αποδεσμευτούμε από τα δεσμά της κομματικοκρατίας και του κρατισμού, να θέσουμε όλοι μαζί ψηλά τον αναπτυξιακό πήχη και να προσδώσουμε στην επιχειρηματικότητα, τους κοινωνικούς εταίρους, στην κοινωνία των ενεργών πολιτών τον ρόλο που πραγματικά τους αξίζει.

Αυτή είναι η στρατηγική που προτείνουμε. Αυτή είναι η ευκαιρία που μας δίνεται. Αυτή είναι η στιγμή για να προχωρήσουμε.

Σας ευχαριστώ.

Στη συνέχεια ο πρόεδρος του ΣΕΒ κ. Δημήτρης Δασκαλόπουλος απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις που έθεσαν οι δημοσιογράφοι:

Δημοσιογράφος: Ήθελα να ξέρω ο θόρυβος και το κλίμα που έχει δημιουργηθεί γύρω από τις επενδυτικές επιλογές ορισμένων ασφαλιστικών ταμείων, πιστεύετε ότι αφήνει περιθώρια για συζητήσεις σοβαρές για αλλαγές στο ασφαλιστικό;

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Υπάρχει πράγματι μια συζήτηση και το ερώτημα, αν αυτή η αναταραχή δυσκολεύει τη συζήτηση για το ασφαλιστικό. Κατά τη δική μας άποψη δεν πρέπει. Από την αρχή ο ΣΕΒ έχει πει ότι πιστεύει πως το ασφαλιστικό είναι ένα μεγάλο θέμα, είναι ευθύνη μας απέναντι στο μέλλον να το αντιμετωπίσουμε.

Με αυτή την έννοια ο ΣΕΒ συμμετέχει ήδη στον διάλογο που έχει ξεκινήσει. Δεν νομίζω ότι προσφέρουμε υπηρεσία σε όλους εκείνους, που ανησυχούν για τη σύνταξη τους στο μέλλον ή που περιμένουν την περίθαλψή τους σήμερα, να αναβάλουμε αυτόν τον διάλογο και να αναβάλουμε τις λύσεις.

Δημοσιογράφος: Η τοποθέτησή σας ακούστηκε περισσότερο ως μια πολιτική διακήρυξη παρά ως σχολιασμός των τεκταινομένων στην οικονομία. Σχεδιάζει ο επιχειρηματικός κόσμος να αντιδράσει στο μάλλον νοσηρό πολιτικό κλίμα, όπως το περιγράψατε; Θα αναλάβετε πρωτοβουλίες;

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Νομίζω, απαντήσαμε πρωτοβουλίες και το θετικό τους αποτέλεσμα. Ο επιχειρηματικός κόσμος είναι δραστήριος, κάθε μέρα κάνει πράγματα και απλώς διαπίστωσα ότι αυτή η ζωντάνια που βλέπουμε στην οικονομία είναι κυρίως αποτέλεσμα της επιχειρηματικής δράσης των ανθρώπων που δουλεύουν στις επιχειρήσεις, της τόλμης τους και έκανα ουσιαστικά μια αντιπαραβολή για την

αντίστοιχη δυσκολία που βλέπω στο πολιτικό σύστημα να κινηθεί πιο γρήγορα. Άρα είμαστε ήδη ενεργοί, και η συνεισφορά μας κυρίως μέσα από τη δράση μας έρχεται.

Δημοσιογράφος: Κύριε πρόεδρε, ήθελα να ρωτήσω αν αυτή η κίνηση προς την Ευρωπαϊκή Ένωση την οποία προωθεί ο ελληνικός επιχειρηματικός κόσμος, είναι το πρώτο βήμα για την παγκοσμιοποίηση. Έχει αντιμετωπιστεί αυτό το θέμα από εσάς;

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ θα το έβλεπα ανάποδα. Η παγκοσμιοποίηση είναι εδώ μια πραγματικότητα, έχει πολλαπλές εκφάνσεις και άρα οι επιχειρήσεις οφείλουν και θέλουν να την αντιμετωπίσουν, και ένας από τους τρόπους τους πολλούς που πρέπει να εφαρμόζουν στη δραστηριότητά τους είναι αυτό που είπα ότι κάνουν εδώ και χρόνια οι ελληνικές επιχειρήσεις: το άνοιγμα στον ευρωπαϊκό ανταγωνισμό, το άνοιγμα στις διεθνείς χρηματαγορές, οι συνεργασίες μεταξύ τους, η τόλμη να βγουν έξω από τα σύνορα. Θέλει μια συνεχή τρεχάλα για να μπορούμε να είμαστε κάθε μέρα ανταγωνιστικότεροι.

Δημοσιογράφος: Παρακαλώ, πιστεύετε ότι θα ευνοούσε την ελληνική οικονομία ενδεχόμενη επίσπευση των προσεχών βουλευτικών εκλογών;

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Παρόλο που οι απόψεις εδώ θεωρήθηκαν περισσότερο πολιτικές, δεν έχω πολιτικές απόψεις τέτοιου είδους. Θα αναγκαστώ να πω μια κοινοτυπία. Όλοι ξέρουμε και όλοι λέμε αυτά που διαπίστωσα και εγώ: ότι οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε και οι ρυθμοί που πρέπει να έχουμε, δεν ευνουούνται από παρατεταμένες προεκλογικές περιόδους. Η οικονομία θέλει σταθερότητα.

Δημοσιογράφος: Αναφερθήκατε στην ομιλία σας για τον κρατισμό, ο οποίος επεμβαίνει στην ελληνική οικονομία. Ποιά βήματα θα πάρετε όσον αφορά την ιδιωτικοποίηση. Γιατί η Κυβέρνηση έχει υποσχεθεί ορισμένα βήματα για την ιδιωτικοποίηση, αλλά δεν έχουν γίνει αυτά και φαίνεται ότι η ιδιωτικοποίηση έχει ξεστράτισει κάπως. Και δεδομένης της ευκαιρίας που έχουμε σήμερα, ενδεχομένως θα μπορούσαμε να έχουμε και μια παρατήρηση από τον κ. Βουρλούμη.

Ο κ. Βουρλούμης είναι επικεφαλής ενός οργανισμού που δεν φαίνεται να αλλάζει. Τέλος πάντων, φαίνεται ότι γίνεται όλο και λιγότερο πιθανό ότι θα έχει η Κυβέρνηση το θάρρος να προχωρήσει σε αυτήν την ιδιωτικοποίηση. Επομένως ποιά είναι τα βήματα που θα πάρουν οι ιδιωτικές επιχειρήσεις στον τομέα αυτό;

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ εδώ μίλησα για κάτι ευρύτερο. Οι ιδιωτικοποιήσεις είναι ένας τρόπος αντιμετώπισης του προβλήματος, είναι ένα μέρος της λύσης, αλλά εδώ νομίζω ότι χρειαζόμαστε μια νοοτροπία επιτάχυνσης σε όλες εκείνες τις κινήσεις, που το κράτος θα μπορούσε να κάνει, για να ωθήσει αυτήν τη ζωτικότητα που υπάρχει στην οικονομία και μέσα από αυτό να πείσει ακόμα περισσότερους ξένους επενδυτές, ξένα κεφάλαια, ελληνικά κεφάλαια να δραστηριοποιηθούν και να ενδιαφερθούν για τις ιδιωτικοποιήσεις τις συγκεκριμένες.

Αυτά είναι θέματα αγοράς. Είναι καλό ότι προχωράνε, χρειάζεται μία μεγαλύτερη πειθώ για το συνολικό επιχειρηματικό κλίμα, για την πίστη που μπορούμε να δώσουμε ότι το κράτος σιγά-σιγά πράγματι φεύγει από τη μέση συνειδητά και με όλη του τη θέληση από την οικονομική δραστηριότητα. Αυτό τότε θα επιταχύνει τις λύσεις και θα προσελκύσει και περισσότερους και καλύτερους επενδυτές και για τις ιδιωτικοποιήσεις και για την άλλη οικονομική δραστηριότητα.

Δημοσιογράφος: Θα επανέλθω στην ερώτησή του συναδέλφου: Εδώ και δύο μήνες υπάρχει στη δημοσιότητα το σκάνδαλο των επενδύσεων των Ασφαλιστικών Ταμείων, ερωτηθήκατε για εκλογές, εγώ θα ήθελα να ρωτήσω την άποψή σας αν θα βοηθούσαν οι εκλογές στο να βγει η χώρα από μια παρατεταμένη κρίση που τη συζητάμε εδώ και δύο μήνες και δεν βλέπουμε να δίνεται και μια λύση.

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Νομίζω ότι απάντησα, αλλά να σας απαντήσω πάλι: Δεν έχω πολιτική άποψη γι αυτό το θέμα, είναι θέμα λειτουργίας της δημοκρατίας και ο επιχειρηματικός κόσμος λειτουργεί μέσα σ' αυτό το πλαίσιο. Η δική μας δουλειά έχει αναγκαστικά μακροπρόθεσμους ορίζοντες. Στη διακυβέρνηση μιας χώρας, έχουμε και τις πρόωρες εκλογές και τις κανονικές εκλογές. Ξαναλέω ότι η πολιτική σταθερότητα και το γρήγορο ξεκαθάρισμα δίνει ώθηση στην οικονομία και το έχουμε ανάγκη αυτό.

Δημοσιογράφος: Η πρόσφατη αύξηση του ευρώ έχει επηρεάσει καθόλου τον επιχειρηματικό τομέα; Και σε τί επίπεδο περιμένετε να φτάσει και πότε θ' αρχίσει να πληγώνει λίγο τον τομέα σας; Δηλαδή μέχρι πού είναι ένα άνετο όριο;

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Θα πω δύο πράγματα: Κάποτε μας μιλούσε ένας ειδικός, απ' αυτούς που στέλνουν οι τράπεζες, και τον ερώτησαν πού βλέπει να πάει το δολάριο τότε συγκεκριμένα, και είπε: «Υπάρχουν τρεις δρόμοι: Ή θ' ανέβει ή θα μείνει σταθερό ή θα κατέβει». Άρα, οι οποιεσδήποτε εκτιμήσεις από μένα δεν θα ήταν ακριβείς, εδώ και οι

ειδικοί κάνουν λάθος συνέχεια. Θέλω να παρατηρήσω όμως δύο πράγματα, γενικά: Ότι ακόμα και αυτή η αύξηση του ευρώ, τώρα, δείχνει ότι δεν έχει εμποδίσει την ανάπτυξη στην Ευρώπη και τη ζωντάνια κάποιων μεγάλων κρατών, από τα οποία περιμένουμε πιο πολλά για την ευρωπαϊκή μας οικονομία. Η Γερμανία πάει καλά και θα έλεγα ότι και για μας εδώ στην Ελλάδα, ακόμα και ένα ευρώ που μεγαλώνει και έχει τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις που έχουν αυτά στις εξαγωγές, είναι πάρα πολύ καλό γιατί μας έχει δώσει την οικονομική σταθερότητα και τη σιγουριά να νιώθουμε Ευρωπαίοι και να είμαστε και οικονομικά Ευρωπαίοι σήμερα. Εκεί θα έδινα την έμφαση.

Δημοσιογράφος: Αναφερθήκατε στο μεγάλο θέμα των ομολόγων και είπατε ότι το πολιτικό σύστημα είναι αυτό που έχει μείνει πίσω, εκδίδει ομόλογα χωρίς αντίκρισμα στο μέλλον μας. Τι πρέπει να γίνει, κύριε πρόεδρε; Πρέπει να γίνουν παραιτήσεις υπουργών και διοικητών Ασφαλιστικών Ταμείων;

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Προσπαθώ τρεις εβδομάδες να μην απαντήσω ακριβώς σ' αυτό. Απλώς να σημειώσω ότι η αναφορά μου στα ομόλογα σ' αυτήν την περιστροφή που διαβάσατε ήταν περισσότερο για να δώσω με επίκαιρο τόνο έμφαση σ' αυτό που εννοούσα. Αλλά πάντως για τα ομόλογα, να σας πω ότι η συγκεκριμένη υπόθεση, αυτό το συγκεκριμένο ομόλογο και ο τρόπος που διακινήθηκε, πρόκειται κατά την άποψή μου για ένα μεγάλο σκάνδαλο προμηθειών, για μια περίπτωση διαφθοράς σε κάποιες συγκεκριμένες συναλλαγές.

Κάποιοι έπαιξαν με τα χρήματά μας, τις εισφορές των εργοδοτών και των εργαζομένων και αυτά τα χρήματα τα πονάμε όλοι μας, γιατί είναι τα αποθεματικά ζωής των δυνάμεων της εργασίας. Υπάρχουν λοιπόν εκεί και διαχειριστικές και ποινικές ευθύνες, διερευνώνται και πρέπει ν' αποδοθούν. Από κει και πέρα, για τις πολιτικές ευθύνες: Για μας υπάρχουν και πολιτικές ευθύνες αλλά δεν τις αναζητούμε στα πρόσωπα, τις αναζητούμε πρωταρχικά στη λήψη μέτρων. Ο κύριος άξονας αντιμετώπισης είναι η απαλλαγή των Ταμείων από τα εκάστοτε κομματικά καπελώματα και η ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για τη λειτουργία τους και τη διαχείρισή τους. και μέσα στο πλαίσιο αυτό γνωρίζετε ότι ο ΣΕΒ έχει προτείνει επτά άξονες δράσης για τη διαχείριση των Ταμείων, με κύριο γνώμονα τη διαφάνεια, τον αποτελεσματικό έλεγχο και την αποδοτικότητα αυτών των χρημάτων που, όπως είπα, τα περιμένουν όλοι για την περιθαλψή τους και για τη σύνταξή τους στο μέλλον.

Δημοσιογράφος: Κύριε πρόεδρε, πάλι στο ασφαλιστικό, αν δεν σας έχει κουράσει. Η βρετανική Κυβέρνηση επέτρεψε στους πολίτες της να αυτό-εξααιρεθούν ο καθένας κατά διάκριση, από το δημόσιο σύστημα ασφάλισης. Πιστεύετε ότι κάτι παρόμοιο θα μπορούσε να ωφελήσει και τους Έλληνες;

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πιστεύω ότι τα προβλήματα που βλέπουμε μπροστά μας και για το ασφαλιστικό μας και για το δημογραφικό, όπως διαμορφώνεται, μας αναγκάζει να το βάλλουμε στο τραπέζι.

Νομίζω αυτό που μας λείπει ακόμη είναι τα στοιχεία εκείνα που χρειάζονται, για να έχουμε μια καλή εικόνα κι αυτό νομίζω ότι έχει ξεκινήσει ήδη και γίνεται και από την Επιτροπή που έχει συσταθεί και ελπίζω να γίνει και σε άλλα

βήματα συζήτησης, να αποτυπώσουμε το πρόβλημα και μετά, όταν φτάσουμε στην ώρα των λύσεων, νομίζω ότι τα καλά παραδείγματα από άλλα μέρη του κόσμου και της Ευρώπης, δεν είναι μόνον χρήσιμα, αλλά είναι και απαραίτητα να τα δούμε σε λεπτομέρεια. Γιατί αντίστοιχα προβλήματα υπάρχουν παντού σε όλο τον κόσμο και δεν χρειάζεται κάθε φορά να ανακαλύπτουμε τον τροχό.

Ας πάρουμε τις καλύτερες ιδέες που υπάρχουν, ας τις προσαρμόσουμε εδώ και ας αποφασίσουμε να τις εφαρμόσουμε.

Δημοσιογράφος: Η ερώτησή μου είναι μισή γιατί πρόλαβε η συνάδελφος πριν από εμένα. Κύριε πρόεδρε, αναφέρατε ότι διαπιστώνετε πολυεπίπεδη διάχυση της διαφθοράς, η οποία τείνει να γίνει πανδημία και υπάρχει κι ένα κυνήγι του πολιτή στον πρόσκαιρο και άνομο πλουτισμό.

Αυτή η αναφορά σας έχει κάποια σχέση με το λεγόμενο σκάνδαλο των ομολόγων; Ο πολίτης στη συγκεκριμένη περίπτωση του άνομου και του πρόσκαιρου κέρδους πιστεύετε ότι δεν έχει την υποστήριξη κομματικών, κρατικών ή ακόμη και επιχειρηματικών μηχανισμών;

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Νομίζω ότι έκανα μια ανάλυση διαχρονική και θα έλεγα εδώ για να προλάβω τους χαρακτηρισμούς «κυβερνητικό» «αντικυβερνητικό» να με αφήσετε, όταν έχω κάτι αντικυβερνητικό να πω, να το χαρακτηρίζω έτσι. Νομίζω ότι αυτή η ανάλυση που έκανα και ο λόγος που έχουμε στον ΣΕΒ, εδώ και πάρα πολλά χρόνια, δεν έχει να κάνει με συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, έχει να κάνει με τη διαπίστωση μιας πορείας και με συγκεκριμένες προτάσεις όλοι μας, ο καθένας χωριστά και η κοινωνία ως σύνολο μπορεί να ξεφύγει από τα προβλήματα που βλέπουμε, αυτά που μας εμποδίζουν.

Είπα, ότι βλέπω ότι μπορούμε να διεκδικήσουμε πολύ περισσότερα, βλέπω ότι έχουμε ενεργούς πολίτες που ιστορικά έχουν αναγκαστεί να κάνουν αυτή τη στροφή από την προσπάθεια στη διεκδίκηση, που έχουν όμως τη δυνατότητα σε ένα πιο ελεύθερο περιβάλλον που ωθεί τη δημιουργικότητα να αποδώσουν και να φέρουν συνολικά καλύτερα αποτελέσματα διαχρονικά και ευρύτερα.

Δημοσιογράφος: Δεν μου απαντήσατε.

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Σε ποιο κομμάτι;

Δημοσιογράφος: Σας είπα: αν η αναφορά που κάνατε έχει να κάνει με το σκάνδαλο των ομολόγων κι αν εκτιμάτε υποκίνηση από επιχειρηματικά, πολιτικά ή κομματικά συμφέροντα.

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Σας απάντησα όχι. Να επαναλάβω ότι είναι ένα σκάνδαλο σε μια συγκεκριμένη συναλλαγή με κάποιες προμήθειες, και υπάρχουν συγκεκριμένες ευθύνες που πρέπει να αποδοθούν διαχειριστικές και ποινικές. Από εκεί και πέρα ευθύνη όλων μας είναι να φτιάξουμε το σύστημα καλύτερο, όσο πιο γρήγορα μπορούμε, για να εμποδίζονται οποιαδήποτε τέτοια φαινόμενα στο μέλλον.

Δημοσιογράφος: Κύριε πρόεδρε, η Ελλάδα είναι η δεύτερη σε μεγαλύτερη ξένη δύναμη στην αλβανική χώρα, δηλαδή επενδυτική δύναμη. Πρόσφατα η Βουλή της Αλβανίας ψήφισε ένα νόμο για τις επιχειρήσεις. Έχετε ενημερωθεί αν αυτό σε τί βαθμό είναι θετικό, ή αν ταιριάζει στις ελληνικές επιχειρήσεις που βρίσκονται στην Αλβανία;

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Να σας πω ότι δεν ξέρω τις συγκεκριμένες λεπτομέρειες, σήμερα που μιλάμε, αυτού του νόμου.

Αλλά ξέρω ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις είναι δραστήριες από χρόνια σε αυτήν την περιοχή, ενδιαφέρονται για τις εξελίξεις που γίνονται γύρω μας, τολμούν, μπαίνουν στις χώρες, γίνονται τοπικοί επενδυτές, βοηθούν κι αυτές τις χώρες και το ίδιο νομίζω ότι θα γίνει και στην Αλβανία, ακόμη περισσότερο αν υπάρχουν κάποιες ακόμη πιο ευνοϊκές προϋποθέσεις.

Το ίδιο ευχήθηκα να γίνεται κάθε μέρα και περισσότερο και στη δική μας χώρα, για να είμαστε κι εμείς ανταγωνιστικοί σε αυτό που λέγεται «προσέλκυση δημιουργικού ενδιαφέροντος» για την οικονομία.

Δημοσιογράφος: Κύριε πρόεδρε, θα ήθελα να σας ρωτήσω το εξής: βέβαια κανείς δεν αμφισβητεί ότι ο ρόλος των ελληνικών επιχειρήσεων τα τελευταία χρόνια είναι πολύ σημαντικός στη χώρα μας, αλλά υπάρχουν όμως και ορισμένα αρνητικά, στα οποία θέλω να μου απαντήσετε.

Το πρώτο αρνητικό είναι ότι παρατηρούμε στη χώρα μας πολλοί εργαζόμενοι να παίρνουν χαμηλούς μισθούς. Δεύτερον, πολλοί νέοι άνθρωποι που έχουν και πτυχία και ειδικότητες κ.λπ., χρειάζονται κάποιο μέσο για να μπουν σε κάποια ιδιωτική επιχείρηση και αυτοί πάνε με πολύ χαμηλές αποδοχές. Τι θα γίνει με αυτό το πρόβλημα; Πώς σκέφτεστε εσείς οι επιχειρηματίες να το αντιμετωπίσετε;

Το δεύτερο είναι με το θέμα της ακρίβειας. Όπως ξέρετε, στην αγορά γίνονται συνεχώς ανατιμήσεις και τώρα τον Μάιο θα έχουμε πάλι νέες ανατιμήσεις στα σουπερ μάρκετ. Πώς θα γίνει να σταματήσει αυτό το πρόβλημα των ανατιμήσεων και της ακρίβειας, διότι προκαλεί μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα, ροκανίζει τις όποιες αυξήσεις δίνετε στους μισθωτούς και στους χαμηλοσυνταξιούχους και δεν έχουν την άνεση να κινηθούν μέσα στην αγορά και να χαλάσουν κάποια χρήματα.

Πώς θα αντιμετωπίσετε ένα ενδεχόμενο της Επιτροπής Ανταγωνισμού, εάν επιβάλει κάποια πρόστιμα σε κάποιες επιχειρήσεις;

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Θα ήθελα μια δίωρη βαθιά οικονομική ανάλυση, που πιθανώς δεν θα κατέληγε σε συμπεράσματα, για να σας απαντήσω πώς μπορούμε να λύσουμε το πρόβλημα των χαμηλών μισθών, που εγώ θα το έλεγα πρόβλημα ευρύτερο εισοδηματικό, πρόβλημα μεγέθους της οικονομίας μας, ανάπτυξης της οικονομίας μας, που δεν είναι μόνον δικό μας, είναι κι ένα θέμα που απασχολεί όλες τις χώρες της Ευρώπης και ακόμη περισσότερο άλλες χώρες με πολύ μεγαλύτερα προβλήματα.

Ας συγκρατήσουμε το γεγονός ότι έχουμε μια σημαντική πρόοδο στο βιοτικό επίπεδο στον τόπο μας, ότι ξεφύγαμε από το πρόβλημα του χαμηλού βιοτικού επιπέδου και τώρα έχουμε να αντιμετωπίσουμε μακροπρόθεσμα, όπως και ο άλλος κόσμος, το πρόβλημα του ανοίγματος της εισοδηματικής ψαλίδας.

Στις λύσεις περιλαμβάνεται οπωσδήποτε η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας ως προϋπόθεση για ανάπτυξη και θέσεις εργασίας. Από εκεί προέρχεται και η αυξημένη οικονομική δραστηριότητα που δίνει και περισσότερα χρήματα στο κοινωνικό κράτος για την ενίσχυσή του.

Το κοινωνικό κράτος μπορεί να δώσει και πρόσθετη εκπαίδευση για τους εργαζόμενους, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να βρίσκουν συνέχεια δουλειές σε μια οικονο-

μία που συνεχώς αλλάζει και δίνει και τα χρήματα για να έχουμε πιο αποτελεσματική κοινωνική πρόνοια και κοινωνική προστασία, για εκείνους που ανά πάσα στιγμή τείνουν να έχουν μεγαλύτερη ανάγκη.

Για τις ανατιμήσεις και την ακρίβεια : Αυτές οι δύο λέξεις είναι δυο λέξεις που ακούω 60 φορές την ημέρα τα τελευταία 10 χρόνια. Ευτυχώς, παρατηρώ αντίθετα ότι ο πληθωρισμός μας από τότε που ξεκίνησε αυτή η συζήτηση από 10% είναι στο 3%, κατεβαίνει κάτω από το 3%, και αυτό οφείλεται στο άνοιγμα των αγορών, στον ανταγωνισμό και με αυτόν και μόνον τον τρόπο θα συνεχίσει αυτός ο πληθωρισμός, τα στοιχεία τα πραγματικά να μας δίνουν καλύτερα αποτελέσματα.

Για την Επιτροπή Ανταγωνισμού : Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, αυτή η ανεξάρτητη Αρχή, όπως όλες οι ανεξάρτητες Αρχές, νομίζω ότι είναι μια θετική εξέλιξη στο δημοκρατικό μας πολίτευμα. Μέσα στο κράτος δικαίου θεωρήσαμε ευρωπαϊκά και παγκόσμια ότι αυτές οι ανεξάρτητες Αρχές μπορούν από την ειδικότητά τους να κάνουν πιο συγκεκριμένη δουλειά εφαρμόζοντας κάποιους νόμους.

Αυτές είναι καινούριες αρχές και εκείνες μαθαίνουν τον τρόπο που πρέπει να χειρίζονται και την εξουσία που έχουν, είναι μια διαδικασία λοιπόν που εξελίσσεται προς τη σωστή κατεύθυνση και θα κάνουμε και όποιες διορθώσεις χρειάζεται, για να φτάσουμε σε ένα καλά ισορροπημένο σύστημα, όπως έχουμε σε όλη μας τη δημοκρατία μια ισορροπία σωστή, μεταξύ των εξουσιών, με έμφαση στο Κράτος Δικαίου και στον σεβασμό των δικαιωμάτων του κάθε πολίτη.

Δημοσιογράφος: Κύριε πρόεδρε, μιλήσατε για ένα βαθύ κράτος που ενισχύει τη διαφθορά. Επίσης σε ένα άλλο σημείο της ομιλίας σας είπατε για την κομματική συναίνεση, η οποία έχει γίνει σύμβουλος απραξίας. Πιστεύετε ότι εάν υπήρχε εναλλαγή στην πολιτική διακυβέρνησης, δηλαδή εάν ερχόταν το Κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στα πράγματα, θα ήταν καλύτερη η κατάσταση για το επιχειρηματικό περιβάλλον, που τόσο πολύ εσείς αναφέρατε;

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εάν παρατηρήσατε αυτά που λέω αφορούν στον παρελθόντα χρόνο και είναι και μια παραίνεση και για το απώτερο μέλλον. Λέω λοιπόν ότι το πολιτικό σύστημα με τις εναλλαγές του, που ευτυχώς υπάρχουν κι είναι απόλυτα φυσικές σε μια δημοκρατία, πρέπει κι εκείνο να έχει τον σωστό του ρόλο και αυτό είναι που δίνει στις δημιουργικές δυνάμεις, στις επιχειρήσεις, στους ενεργούς πολίτες περισσότερη ευκαιρία για δράση. Αυτό δεν είναι θέμα πολιτικού χρώματος της Κυβέρνησης που μας διοικεί, είναι θέμα νοοτροπίας, καθημερινής πράξης εφαρμογής στην οικονομία.

Δημοσιογράφος: Κύριε πρόεδρε, βρίσκομαι σε μια αμηχανία να καταλάβω τον συνειρμό για τα βαρίδια. Ξεκίνησαν βαρίδια από κει, βγήκαν άλλα βαρίδια από κει, ανέτρεψαν τα πρώτα, τα δεύτερα έρχονται να ανατρέψουν τα προηγούμενα. Αυτή είναι βέβαια η εικόνα της οικονομίας. Μια έτσι, μια έτσι.

Όμως, εκείνο το οποίο παραλείπουμε να πούμε, είναι ότι για κάθε μεριά που προσπαθούμε να αλλάξουμε έχουμε από πίσω κάποια θύματα. Φυσικό είναι. Αυτά τα θύματα,,

όμως, δεν δημιουργούν ενδεχομένως την επιχείρηση η οποία θα μπορέσει να τους προσλάβει. Επομένως έχουμε ένα λάο, ο οποίος αμέσως υφαρπάζεται από τις κομματικές διαφορές που υπάρχουν, βάζουν ένα κοινωνικό προσωπείο και το μεταφέρουν στα βαρίδια από την άλλη πλευρά.

Θέλω με αυτό να ρωτήσω πώς μπορεί ένα κράτος το οποίο είναι ανταγωνιστικό και όχι μόνον εσωτερικά αλλά και εξωτερικά, παγκοσμίως οι αγορές αυτές κινούνται με τον ίδιο τρόπο, ποιό είναι εκείνο το σημείο το οποίο αυτές ανακάλυψαν ως κράτη και διατηρούν αυτήν την ισορροπία μέσα σε όρια τα οποία δεν είναι επιζήμια για τον λαό και αν θέλετε για την οικονομία του κράτους; Ευχαριστώ.

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όντως μιλήσαμε για πολλά βαρίδια και όντως, άμα είναι δεμένα τα πόδια μας μπλέκονται και μεταξύ τους και ακόμα είναι χειρότερα, άρα να φεύγουν σιγά-σιγά από τη μέση όλα. Δεν έχω τίποτα άλλο να πω. Νομίζω και στη δική σας τοποθέτηση αυτό διαπιστώσατε.

Τώρα αν το ερώτημα είναι, πώς βρίσκουμε την απόλυτη ισορροπία, νομίζω άμα δούμε και τις άλλες χώρες, και αυτές που λέμε ότι προσδεύουν πιο πολύ από εμάς ή άλλες που προσπαθούν πιο πολύ από εμάς, κι εκεί είναι ένας ζωντανός διάλογος συνέχεια για το πώς βρίσκεται αυτή η ισορροπία. Το απαραίτητο και το σημαντικό είναι να προχωράμε μπροστά, να τρέχουμε και να ψάχνουμε την ισορροπία στο τρέξιμο και όχι στο στήσιμο.

Αυτό πρότεινα εδώ και είπα ότι πράγματι ο επιχειρηματικός κόσμος, αυτά τα καλά αποτελέσματα που βλέπουμε σήμερα, δείχνει ότι με τη δική του δραστηριότητα τα προωθεί και θέλουμε και τη βοήθεια ενός περιβάλλοντος συνολικού που ευνοεί αυτήν τη δημιουργική δράση, την επιχειρηματικότητα, την ατομική δράση του ενεργού πολίτη, για να φέρουμε καλύτερα αποτελέσματα συνολικά και βαδίζοντας στον δρόμο θα βρίσκουμε την ισορροπία ανά πάσα στιγμή.

Δημοσιογράφος: Χθες ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης υποστήριξε ότι γίνεται μια προσπάθεια να δημιουργηθούν νέα επιχειρηματικά τζάκια και να διαμορφωθεί μια νέα οικονομική ολιγαρχία με σκοπό, όπως υποστήριξε, να διαμορφωθεί ένα τέτοιο πλαίσιο ούτως ώστε να διατηρηθεί η πολιτική εξουσία από αυτήν τη συγκεκριμένη, όπως ανέφερε, οικονομική πολιτική ολιγαρχία. Επειδή αυτό ακουμπά τον επιχειρηματικό τομέα, ακουμπά τη δική σας τάξη, έχετε διαπιστώσει κάτι τέτοιο;

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ: Νομίζω ότι είναι πια η επιχειρηματικότητα τόσο μακριά από την έννοια τζάκια, είτε παλιά, είτε νέα, για έναν απλό λόγο : Ότι η επιχειρηματικότητα σήμερα δεν είναι τα αφεντικά, είναι οι σύγχρονες επιχειρήσεις. Οι σύγχρονες επιχειρήσεις είναι οργανισμοί πολλών ανθρώπων που ενεργούν.

Ο επιχειρηματίας πια είναι μόνον ένα κομμάτι των μεγάλων οργανισμών που απαιτούνται και που ευτυχώς υπάρχουν σήμερα στην οικονομία μας και που δίνουν αυτήν τη ζωντάνια που λέω. Μέσα εκεί δεν χωράνε νοοτροπίες τζακιών, υπάρχει οργανωμένη δράση, στοχοθέτηση, μέτρηση αποτελέσματος, πρόοδος, τόλμη και αυτός είναι ο σκοπός μιας σύγχρονης επιχείρησης και αυτό κάνει. Και δεν κάνει τίποτα άλλο, που έχει να κάνει με την πολιτική, που είναι χώρος άλλων. ♦

50 ΧΡΟΝΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ευρώπη στον κόσμο

Ανοικτό Φόρουμ πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία του ΣΕΒ συμμετέχοντας στα σημαντικότερα κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα που απασχολούν τον τόπο μας

Με την πεποίθηση ότι ο ΣΕΒ συμβάλλει στην προσπάθεια για τη διαμόρφωση ενός ανοικτού, δημόσιου διαλόγου που αφορά στο κοινό μας μέλλον, πραγματοποιήθηκε το «Ανοικτό Φόρουμ 07» με θέμα: «50 χρόνια Ευρωπαϊκή Ένωση: Η Ελλάδα στην Ευρώπη, η Ευρώπη στον Κόσμο», στις 28 και 29 Μαρτίου 2007, στο Ζάππειο. Το «Ανοικτό Φόρουμ 07», το οποίο εντάσσεται στο πλαίσιο της ευρύτερης στρατηγικής του ΣΕΒ για συμμετοχή στα σημαντικότερα κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα που απασχολούν τον τόπο μας, είναι το τρίτο κατά σειρά, που διοργανώνεται με πρωτοβουλία του Συνδέσμου, περιλάμβανε δε μια σειρά από ευρύτερες δράσεις, όπως:

- Ανοικτό διάλογο με τη μέθοδο της ηλεκτρονικής διαβούλευσης (e-forum) στην ιστοσελίδα: www.anoiktoforum.gr
- Διαγωνισμό Δημιουργιών με Πολυμέσα (Multimedia), με θέμα: «Ευρώπη: Project Future», ο οποίος απευθύνθηκε σε μαθητές, φοιτητές, νέους και γενικότερα ανθρώπους που ασχολούνται με τις νέες τεχνολογίες.
- Την πραγματοποίηση, την πρώτη ημέρα εργασιών του Φόρουμ (28.3.2007), παράλληλων συνεδριάσεων δύο «Ομάδων Εργασίας», όπου με τη συμμετοχή διακεκριμένων προσωπικοτήτων, ως συζητητών, και ευρύτερου κοινού, συζητήθηκαν τα θέματα: «Η Ελλάδα στην Ευρώπη» και «Η Ευρώπη στον Κόσμο».
- Τις εργασίες της Ολομέλειας του Φόρουμ, τη δεύτερη ημέρα (29.3.2007), όπου μίλησαν ο πρόεδρος του ΣΕΒ κ. **Δημήτρης Δασκαλόπουλος**, η αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κυρία **Margot Wallstrom**, ο Επίτροπος αρμόδιος για το περιβάλλον κ. **Σταύρος Δήμας**, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής κ. **Δημήτρης Δημητριάδης**. Οι εργασίες της Ολομέλειας συνεχίστηκαν με την παρουσίαση και τον σχολιασμό, από πάνελ δημοσιογράφων, των αποτελεσμάτων της «Πανελλαδικής Έρευνας Κοινού του Ανοικτού Φόρουμ 07 για την Ε.Ε.», την παρουσίαση-συζήτηση των συμπερασμάτων των Ομάδων Εργασίας της προηγούμενης ημέρας και την Τηλεδιάσκεψη με τη συμμετοχή συνομιλητών-πολιτών από πέντε ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την απονομή Επαίνων του Διαγωνισμού Πολυμέσων «Ευρώπη: Project Future» που διοργανώθηκε με σκοπό την ευρύτερη συμμετοχή των νέων μας στην προσπάθεια ανίχνευσης της μελλοντικής εικόνας της Ευρώπης.

Συμπεράσματα από τις Συνεδριάσεις των Ομάδων Εργασίας

Παρουσιάζοντας, στο πλαίσιο της Ολομέλειας του Φόρουμ, τα συμπεράσματα της «**Ομάδας Εργασίας I: Η Ελλάδα στην Ευρώπη**», που συνεδρίασε στις 28.3.2007 και στην οποία τις βασικές εισηγήσεις έκαναν ο κ. **Κωνσταντίνος Χατζηδάκης**, ευρωβουλευτής της ΝΔ, και ο κ. **Αχιλλέας Μητσός**, πρ. γενικός διευθυντής της Ε.Ε., ο

συντονιστής της ομάδας-δημοσιογράφος κ. **Φοίβος Καρζής** επισήμανε τα εξής:

«Κατά γενική εκτίμηση, η συμμετοχή στην Ε.Ε. και την ΟΝΕ είναι ο κεντρικός παράγοντας που διαμορφώνει την Ελλάδα σήμερα και την καθημερινότητα των πολιτών. Αν και οι περισσότεροι, λόγω ελλείμματος ενημέρωσης, την εισπράττουν κυρίως με τη μορφή των οικονομικών εισροών/επιδοτήσεων, η Ε.Ε. άλλαξε τη θεσμική εικόνα της χώρας. Η Ευρώπη είναι μια «ήπια υπερδύναμη» και ο ήπιος χαρακτήρας της παραπέμπει σε ευκαιρίες της Ελλάδας μέσα σε αυτήν. Στόχος είναι να παίξει η Ελλάδα στην «πρώτη εθνική» της Ευρώπης. Διαμορφώθηκε μια νέα επιχειρηματική κουλτούρα, αλλά η Ευρώπη αλλάζει συνεχώς και απαιτεί συνεχή προσαρμογή. Ο θεσμικός εκσυγχρονισμός και κυρίως στη δημόσια διοίκηση αποτελεί κεντρικό αίτημα. Ωστόσο, η Ευρώπη δεν προσφέρεται πια ως εξωτερικός καταλύτης για τις αλλαγές που πρέπει να κάνει η Ελλάδα, όπως το ασφαλιστικό και η Παιδεία. Το μέλλον θα έχει περισσότερο ανταγωνισμό και λιγότερες επιδοτήσεις. Θα αργήσει η οικονομική σύγκλιση, ενώ υπάρχουν εντονότερες αντιστάσεις από τμήματα της κοινωνίας. Πάντως, η επίδραση της Ευρώπης και η επιβολή πλαισίου από τα έξω έχει εξαντλήσει τις δυνατότητές της, και τώρα χρειάζεται να λειτουργήσουν και οι εθνικοί θεσμοί, να δοθεί δηλαδή «χώρος αναπνοής» και για την εθνική πολιτική μέσα στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης».

Τα συμπεράσματα της «**Ομάδας Εργασίας II: Η Ευρώπη στον κόσμο**», που συνεδρίασε και αυτή στις 28.3.2007 και στην οποία τις βασικές εισηγήσεις έκαναν ο κ. **Πάνος Μπεγγλίτης**, ευρωβουλευτής του ΠΑΣΟΚ, και ο κ. **Μαργαρίτης Σχοινάς**, διευθυντής του γραφείου Επιτρόπου Μάρκου Κυπριανού, ανέλαβε να παρουσιάσει ο συντονιστής της ομάδας δικηγόρος-δημοσιογράφος κ. **Αντώνης Παπαγιαννίδης**, ο οποίος δίνοντας το κύριο περίγραμμα αυτών, σημείωσε:

«Η συζήτηση επικεντρώθηκε σε δύο βασικά ερωτήματα-προσεγγίσεις, στο «εάν υπάρχει» και «γιατί υπάρχει η Ευρώπη». Επιβεβαιώθηκε – με επιχειρήματα – ότι η Ευρώπη υπάρχει, δηλαδή αναγνωρίζεται διεθνώς, υπολογίζεται, ενίοτε θαυμάζεται, και λειτουργεί ως πρότυπο. Σχετικά με το δεύτερο ερώτημα-προσέγγιση, γιατί υπάρχει η

Ευρώπη, το τραπέζι αναγνώρισε, κατ' αρχήν, ότι σε διεθνές επίπεδο, η παρουσία της Ευρώπης είναι προεχόντως οικονομική. Παραδοσιακά αναγνωριζόταν η εμπορική της παρουσία, και ποσοτικά και στους διεθνείς εμπορικούς (ιδίως πολυμερείς) θεσμούς. Σ' αυτό έχουν συμβάλει η ΟΝΕ αλλά και ο ρόλος των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Όμως η ίδια η διεθνής πραγματικότητα οδηγεί σε αναβάθμιση την παρουσία στην Ε.Ε., με παραδείγματα τους τομείς της ενέργειας, αλλά και του περιβάλλοντος, ιδίως στο πλαίσιο της «αφύπνισης» γύρω από το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής. Ως συμπλήρωμα της οικονομικής διάστασης της Ευρώπης, τονίστηκε η κοινωνική διάσταση, όπου επισημάνθηκε ότι το «Ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο» αποτελεί εξαρχής συστατικό του είδους οικονομικής ανάπτυξης που έκτησε η Ευρώπη. Από πολλές πλευρές, θεωρήθηκε ότι ενώ η οικονομική διάσταση που έχει η Ευρώπη οδηγεί και στην πολιτική, προϋπόθεση για να

συνεχίσει να υπάρχει, τούτο δεν αποτελεί νομοτέλεια, ενώ υποστηρικτές είχε και η απαισιόδοξη άποψη περί θεσμικού/πολιτικού μαρασμού της. Ακόμη, σχολιάστηκε ότι υπάρχει σήμερα ζήτηση για περισσότερη Ευρώπη – αν και δεν είναι σαφές για ποιά – καθώς και ότι η Ευρώπη θα πρέπει στο μέλλον να μιλήσει πειστικά στον πολίτη. Σχετικά με τις κατευθύνσεις ανάπτυξης της Ευρώπης, στο μέλλον αναμένεται μείζων ρόλος στα μεταναστευτικά ρεύματα, στην ενέργεια, στο περιβάλλον, στα ζητήματα καταναλωτή. Τέλος, το αίτημα για εξωτερική πολιτική και ρόλο στην ασφάλεια της Ε.Ε. παραμένει, ενώ – όπως εκτιμήθηκε – σχεδόν δεν αναγνωρίζεται η πολλαπλότητα με άλλους συντελεστές ισχύος οικονομική προσφορά της Ευρώπης στα πλαίσια διεθνών πρωτοβουλιών. Η συζήτηση ολοκληρώθηκε με τον προβληματισμό, δηλαδή το κατά πόσον μπορεί η Ευρώπη να γίνει παγκόσμια δύναμη, βασιζόμενη μόνο στην άσκηση “soft power”.

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΦΟΡΟΥΜ 07 ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΕΒ Κ. ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Οι εργασίες του Ανοικτού Φόρουμ 07 έκλεισαν με ομιλία του προέδρου του ΣΕΒ κ. Δημήτρη Δασκαλόπουλου, το πλήρες κείμενο της οποίας έχει ως εξής :

Στο πλαίσιο της δέσμευσής του για συμμετοχή στα σημαντικότερα κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα της χώρας, ο ΣΕΒ έχει καθιερώσει τον θεσμό του Ανοικτού Φόρουμ. Είναι ένας θεσμός συνεχούς δημόσιας διαβούλευσης, με ευρεία συμμετοχή και με στόχο τη γόνιμη αντιπαράθεση και τη δημιουργική σύνθεση θέσεων και απόψεων των κοινωνικών ομάδων, οργανώσεων, φορέων, αλλά και ενεργών πολιτών. Βρίσκεται στην αιχμή της προσπάθειας του ΣΕΒ να συμβάλει αποφασιστικά στη διαμόρφωση μίας δυναμικής κοινωνικής συναίνεσης. Στο μικρό χρονικό διάστημα που λειτουργεί έχει αποκτήσει ζωντάνια, απευθύνεται σε ολόκληρη την κοινωνία, δίνει βήμα σε όλους και ζητάει να καταγράψει και να συνθέσει απόψεις και προτάσεις για σπουδαία κοινωνικά και οικονομικά θέματα.

Στο κλείσιμο αυτού του τρίτου στη σειρά Ανοικτού Φόρουμ, δεν μπορώ να αποφύγω τον πειρασμό να μεταφέρω τη διαπίστωση για την επιτυχία και την ενδυνάμωση αυτής της πρωτοβουλίας. Δεν είναι η δική μου μόνο διαπίστωση, αλλά η ίδια η έκφραση των όσων συμμετέχουν, που διαπιστώνουν, ακόμα και με ξάφνιασμα, ότι βρίσκονται σε μια «αγορά» ιδεών, σε ένα βήμα γόνιμων συνεισφορών, σε ένα πεδίο δημιουργικής έκφρασης που πολύ απέχει από τη συνήθη μας εντύπωση για τον τρόπο που διεξάγεται ο δημόσιος διάλογος.

Στο Ανοικτό Φόρουμ δίνεται η ευκαιρία στον καθένα να ακούσει και να ακουστεί χωρίς κραυγές, δίνεται η δυνατότητα να εκφραστούν οι πιο αντιθετικές απόψεις χωρίς αντιπαλότητα και χωρίς πόλωση.

Το φετινό φόρουμ πραγματεύθηκε το μέλλον της Ευρώπης στον κόσμο και το μέλλον της Ελλάδας στην

Ευρώπη, με αφορμή την επέτειο των 50 χρόνων. Πολλά, πράγματι, έχουν συντελεστεί στα 50 αυτά χρόνια.

Η Ε.Ε. μετεξελίχθηκε από έναν χώρο οικονομικής συνεργασίας σε μια θαυμαστή ένωση κρατών και πολιτών που προώθησε την ευημερία και την κοινωνική πρόνοια για τους πολίτες. Είναι η μεγαλύτερη δημοκρατική κοινότητα βασισμένη στις ανθρώπινες αξίες, τη διασφά-

λιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στην αλληλεγγύη των κρατών της. Η ίδρυση μίας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς με ενιαίο νόμισμα, η ενιαία νομισματική πολιτική και το σύστημα ευρωπαϊκής διακυβέρνησης θεμελιώνουν τη θετική προοπτική για το μέλλον.

Η Ε.Ε., όμως, αναμφισβήτητα βρίσκεται στο μεταίχμιο κρίσιμων παγκόσμιων εξελίξεων – σε πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο. Ήταν, ευτυχώς, σχεδόν ομόφωνη η καταγραφή των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ευρώπη και ξεκάθαρη η ανάγνωση των περιοχών δράσης, στις οποίες πρέπει να συγκεντρώσουμε τη δημιουργικότητα και τις ενέργειές μας:

Η Ευρώπη πρέπει να εξασφαλίσει μακροβιότητα στο ευρωπαϊκό σύστημα κοινωνικής προστασίας, που αποβλέπει στη διαφύλαξη του κράτους πρόνοιας και των θέσεων εργασίας.

Πρέπει να ανταποκριθεί ταυτόχρονα στα νέα δεδομένα του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος που επιβάλλει την ανταγωνιστικότητα και την κερδοφορία.

Να ξεπεράσει τα προβλήματα της μεγάλης διεύρυνσής της, ώστε να εκμεταλλευτεί τα πλεονεκτήματά της.

Να καταφέρει να αποκτήσει ισχυρότερη πολιτική οντότητα για να μην εγκλωβιστεί σε μία μορφή πετυχημένης οικονομικής αγοράς.

Να βρει χώρο επιρροής στη νέα παγκόσμια γεωπολιτική ισορροπία.

Η Ευρώπη πρέπει να επεκτείνει τη δημοκρατικότητά της και τον χώρο έκφρασης και δράσης των πολιτών της.

Για την Ελλάδα η Ευρωπαϊκή Ένωση δημιούργησε ευκαιρίες και προκλήσεις, ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών, βελτίωση των υποδομών και αποτέλεσε ζωτικό παράγοντα πλούτου για όλους.

Η Ελλάδα έχει μία θέση στην Ε.Ε. Το κρίσιμο ερώτημα όμως είναι και παραμένει: έχει και ρόλο; Έχουμε να προσφέρουμε ενεργά στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι ή θα παραμείνουμε παθητικοί αποδέκτες πόρων, όπως συμβαίνει σε μεγάλο βαθμό σήμερα; Παράλληλα, αντιμετωπίζουμε, με αυξημένη σε σύγκριση με την Ε.Ε. ένταση, προβλήματα όπως το ασφαλιστικό, το δημογραφικό, τη φτώχεια και τις νέες ανισότητες που δημιουργεί η παγκοσμιοποίηση.

Η γενική εκτίμηση στο Ανοικτό Φόρουμ ήταν πως η συμμετοχή της Ελλάδας στην Ε.Ε. και στην ΟΝΕ είναι ο κεντρικός παράγων που διαμορφώνει τις εξελίξεις στη χώρα, αλλά και στην καθημερινότητα των πολιτών. Παρά ταύτα, ο καταλυτικός αυτός ρόλος της Ε.Ε. θεωρείται πως σταδιακά εξαντλείται και πως η επίλυση προβλημάτων, όπως η ποιότητα της δημόσιας διοίκησης, το ασφαλιστικό και η παιδεία, θα πρέπει να γίνει «εκ των έσω».

Χρειάζεται, δηλαδή, να λειτουργήσουν αποτελεσματικότερα οι εθνικοί θεσμοί, το πολιτικό σύστημα και ο δημόσιος διάλογος.

Η ένταξη έχει επίσης διαμορφώσει μία νέα επιχειρηματική κουλτούρα, αλλά οι αλλαγές είναι συνεχείς και έτσι συνεχής οφείλει να είναι και η προσαρμογή μας σε αυτές. Η Ε.Ε. μπορεί να αντιμετωπίζεται πρωταρχικά ως

οικονομικός παράγων, αλλά αναγνωρίζεται ότι έχει επίσης αλλάξει τη θεσμική εικόνα της Ελλάδας.

Εξάλλου, η Ε.Ε. χαρακτηρίζεται ως μία «ήπια υπερδύναμη» και ο ήπιος χαρακτήρας της παραπέμπει σε ευκαιρίες για τον ρόλο της Ελλάδας μέσα σ' αυτήν. Στόχος μας πρέπει να είναι, να παίξουμε στην «πρώτη εθνική» της Ευρώπης.

Το πιο βασικό συμπέρασμα, λοιπόν, στο Ανοικτό Φόρουμ είναι διπλό:

- Από τη μια, είναι σίγουρο ότι δεν έχουμε καταφέρει να βρούμε ευρέως αποδεκτές απαντήσεις σε πολλές από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα το κράτος-έθνος, η Ε.Ε., το παγκόσμιο και το ελληνικό οικονομικό και πολιτικό σύστημα.

- Από την άλλη, είναι σίγουρο ότι στην Ευρώπη σήμερα, υπεριοχύει η – συγκρατημένη έστω – αισιοδοξία από την αρνητική πρόβλεψη. Η επιθυμία να επεκτείνουμε τα επιτεύγματα επικρατεί έναντι της κριτικής διάθεσης και του προβληματισμού.

Η Ευρώπη μπορεί να υπερβεί τα θεσμικά αδιέξοδα, ώστε να συμβάλει στη διατήρηση της ειρήνης, της ανάπτυξης και της διασφάλισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η Ευρώπη μπορεί να δώσει νέα ώθηση στην εξελικτική πορεία της.

Ο επιχειρηματικός κόσμος, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη, ήταν πάντα στο προσκήνιο της ευρωπαϊκής προσπάθειας. Ενώ η ενιαία πολιτική Ευρώπη βραδυπορεί, ο ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος της επιχειρηματικότητας είναι ήδη πραγματικότητα. Ο επιχειρηματικός κόσμος έχει ήδη δημιουργήσει τη δική του ενωμένη Ευρώπη: υπόκειται σε κοινούς κανόνες για τον ανταγωνισμό, ακολουθεί κοινές μορφές οργάνωσης και διοίκησης, κινείται με ουσιαστικά κοινές επιδιώξεις και έχει καταργήσει τα εθνικά γεωγραφικά σύνορα σε μεγαλύτερο βαθμό από κάθε άλλη κοινωνική ή οικονομική ομάδα μέσα στην Ευρώπη.

Ως επιχειρηματίες, βλέπουμε το μέλλον μέσα από το ευρωπαϊκό πρίσμα και μόνον, διότι αυτό αποτελεί τη μόνη απτή πραγματικότητα που διασφαλίζει ρόλο για την Ευρώπη στον κόσμο – και ζωτικό χώρο για την εθνική μας προοπτική.

Έτσι και σήμερα, ο επιχειρηματικός κόσμος, προσανατολισμένος πάντα προς την πρωτοβουλία και την αποτελεσματικότητα, είναι αρωγός στην Ευρωπαϊκή Ιδέα και πρωτοπόρος στην προσπάθεια να επιταχυνθεί η περαιτέρω εξέλιξη και υλοποίησή της.

Και πιστεύω ότι είναι έτοιμος να συνεισφέρει στο κυριότερο Ευρωπαϊκό διακύβευμα: στην προσπάθεια της Ευρώπης να κινητοποιήσει την κωνωνία και τον κάθε Ευρωπαίο πολίτη να εμπνευστεί από το όραμα και να συστρατευθεί ενεργά στη δυναμική εξέλιξη μιας Ευρώπης με περισσότερη ευημερία για όλους, μιας Ευρώπης που θα εξασφαλίσει μεγαλύτερη συμμετοχή σε περισσότερα οφέλη σε όλους της τους πολίτες. ♦

«ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΗΘΙΚΗ» Κανόνες, δεοντολογία και πρακτικές

Ομιλία του προέδρου του ΣΕΒ κ. Δημήτρη Δασκαλόπουλου στο 9ο Συνέδριο Επιχειρήσεων Αριστοτέλης, που πραγματοποιήθηκε στις 14.3.2007 στη Θεσσαλονίκη

Κυρίες και κύριοι,

Όταν είδα το θέμα για το οποίο μου ζητήθηκε να μιλήσω πρέπει να ομολογήσω ότι ...τρώμαξα. Είναι θέμα γνωστό. Θα έλεγα και πολυσυζητημένο. Ακόμη περισσότερο, είναι ιστορικά ιδεολογικοποιημένο και, σήμερα, συγκινησιακά φορτισμένο. Τί θα μπορούσα να προσθέσω, λοιπόν, στην επίκαιρη αυτή συζήτηση;

Σκέφτηκα να ξεκινήσω με την απλή επισήμανση ότι η επιχειρηματική ηθική δεν είναι παρά ένα μέρος του ευρύτερου θέματος του συστήματος ηθικής μιας κοινωνίας. Με τη λέξη «ηθική» αναφέρομαι στο σύνολο των συμπεριφορών που κωδικοποιούνται με ένα σύστημα αρχών και το οποίο επιδιώκουμε να αποτελέσει σημείο αναφοράς και για το άτομο και για το κοινωνικό σύνολο. Αμέσως βρέθηκα μπροστά σε τρία προβλήματα. Πρώτον, από πού προκύπτει και πώς επιβάλλεται αυτό το σύστημα ηθικής; Δεύτερον, ποιόν ακριβώς αφορά και σε ποιόν αναφέρεται; Στο άτομο, στις ηγεσίες, στους κοινωνικούς και οικονομικούς θεσμούς ή στην κοινωνία ολόκληρη; Και, τρίτον, ποιός είναι ο σκοπός του, σε τί αποβλέπει, αφού το σύστημα ηθικών αρχών δεν μπορεί να είναι αυτοσκοπός;

Θα επικεντρωθώ πρώτα στο ερώτημα ως προς την καταβολή ενός συστήματος ηθικής και θα κατανοήσετε τη μορφή του προβλήματος, αν αναφέρω ότι στο θέμα αυτό επικρατεί μία πολυγωνμία που πηγαιίνει πίσω στην Αρχαία Ελλάδα και η οποία σήμερα εξακολουθεί να παραμένει ζωντανή και αγεφύρωτη.

Μία... βάρβαρη σύνοψη του προβλήματος είναι η εξής: Κατά τον Αριστοτέλη **ένα** σύστημα ηθικής είναι προϊόν του ανθρώπινου νου. Πρέπει, δε, πρώτα να δει κανείς ποιά είναι η ανθρώπινη εμπειρία και αφού την κατανοήσει, μετά να πει στους ανθρώπους πώς να συμπεριφέρονται. Κατά τον Πλάτωνα **το** σύστημα ηθικής είναι ένα σύστημα απόλυτων προδιαγραφών και «βρίσκεται» έξω από τον ανθρώπινο νου. Κατά κάποιον τρόπο δίδεται ως δεδομένο στην κοινωνία από ένα Υπέρτατο Ον...

Η θέση του Αριστοτέλη αποτελεί τη βάση της σκέψης της μεγάλης μερίδας του επιστημονικού κόσμου: Το σύστημα ηθικής είναι εκείνο το σύνολο συμπεριφορών που υποστηρίζεται από την κοινωνία και το οποίο εκφράζεται μ' ένα κώδικα αρχών. Αυτό το σύστημα επιτρέπει τη σύγκλιση διαφορετικών πολιτισμών.

Η θέση του Πλάτωνα αποτελεί σήμερα τη βάση της θέσης των θεολόγων και των φιλοσόφων: Το σύστημα ηθικής είναι αυθύπαρκτο και δεν επιδέχεται συμβιβασμούς και αμφιβολίες. Η Αμερικανική Διακήρυξη Ανεξαρτησίας βασίζεται στη θέση αυτή: «Θεωρούμε ότι οι ακόλουθες αλήθειες είναι αυταπόδεικτες – ότι όλοι οι άνθρωποι δημιουργήθηκαν ίσοι κι έχουν εμποτιστεί από τον Δημιουργό τους με

αναφαίρετα δικαιώματα...». Η θέση του Πλάτωνα, εξάλλου, είναι που θέτει κρίσιμα και αναπάντητα ερωτήματα της μορφής: «Από πού προέρχονται οι νόμοι της φύσης, αν όχι από ένα Ον που είναι πάνω απ' αυτούς;» Και ακόμη: «Γιατί υπάρχει κάτι αντί για τίποτα;» Είναι η θέση που οδήγησε τον Μεγάλο Εξεταστή του Ντοστογιέφσκι να πει: «Αν όλα επιτρέπονται και δεν υπάρχει το καθοδηγητικό χέρι του Θεού, τότε η ελευθερία μετατρέπεται σε δυστυχία και αθλιότητα».

Αυτός ο διάλογος για την ηθική, η συνεχής πάλη για να απαντηθεί το ερώτημα, ποιά είναι η καλή κοινωνία, αναπτύχθηκε από τότε που ο άνθρωπος άρχισε να σκέφτεται και πυροδοτήθηκε με νέες ιδέες ανά τους αιώνες. Η αντιπαράθεση των ιδεών παραμένει ζωντανή και σήμερα, ως κύριο στοιχείο του διαλόγου μέσα στη δημοκρατία. Στο κέντρο του προβληματισμού είναι το ερώτημα, πώς πετυχαίνουμε την καλύτερη ισορροπία μεταξύ τεσσάρων σημαντικών κοινωνικών αξιών: της ελευθερίας, της ισότητας, της αποτελεσματικότητας και της κοινωνικής συνοχής.

Δεν φιλοδοξώ, βέβαια, να διευθετήσω αυτόν τον διαχρονικό διάλογο σήμερα. Γι' αυτό, θα περιοριστώ στο θέμα της επιχειρηματικής ηθικής, βάζοντάς το όμως στο ευρύτερο πλαίσιο της ηθικής μιας «ηγεσίας» – ατόμου, τάξης, κοινωνικής ομάδας, τεχνοκρατικής ελίτ κοκ. Γιατί, ενώ είναι προφανές ότι η πορεία προς την επιθυμητή κοινωνία απαιτεί τη συνεισφορά του κάθε πολίτη, είναι επίσης σίγουρο ότι από την οποιαδήποτε ηγεσία, η κοινωνία έχει αυξημένες απαιτήσεις.

Και βέβαια, και η επιχείρηση συγκαταλέγεται στην ηγεσία, αφού βρίσκεται στο κέντρο των κοινωνικών εξελίξεων με τον σημαντικό ρόλο που της έχει ανατεθεί από το σύστημα της ελεύθερης οικονομίας, αυτόν της παραγωγής πλούτου που δημιουργεί αυξημένο κοινωνικό μέρισμα.

Κι ενώ και για τον καθορισμό των ηθικών αξιών υπάρχει πολυγωνμία, είναι αρκετές οι βασικές αρχές που είναι κοινά αποδεκτές.

Η πρώτη αρχή ενός κώδικα για την ηθική μιας ηγεσίας είναι πως καμία ηγεσία δεν θα πρέπει να δει τον εαυτό της ως μέλος μιας ξεχωριστής ομάδας με, κατά κάποιον τρόπο, θεόπεμπτη αποστολή να καλυτερεύσει τον κόσμο ή να επιβάλει τους δικούς της κανόνες, τα δικά της πιστεύω. Η μετριοπάθεια, η αποκήρυξη της μισαλλοδοξίας, η έλλειψη εμπάθειας οφείλουν να χαρακτηρίζουν το σύστημα ηθικής της ηγεσίας. Ακριβώς, δε, επειδή παίζει κρίσιμο ρόλο στην ισόρροπη εξέλιξη της κοινωνίας – που σήμερα αποτελεί τον υπέρτατο στόχο – η ηγεσία έχει πρωταρχικό καθήκον διαρκώς να εξετάζει τις επιπτώσεις των πράξεών της και ανελλιπώς να αναζητεί τον δρόμο που οδηγεί στα μεγαλύτερα οφέλη για τους περισσότερους.

Η δεύτερη αρχή πηγάζει από την ίδια την περιγραφή του

τί είναι ηθική. Ηθική είναι η αξία που προσδίδουμε στις δικές μας επιθυμίες και πράξεις, καθώς και στις σχέσεις μας με τους τρίτους. Είναι η έμφαση στη μακρόχρονη διάσταση των συγκινήσεων και εμπειριών. Είναι αυτό που εκφράζεται μέσα από την προσήλωση, τη νομιμοφροσύνη, την επιδίωξη μακρόχρονων στόχων, την αναβολή της απόλαυσης σήμερα για μεγαλύτερα οφέλη αύριο (όπως είπε η Βασίλισσα στην Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων: *“μπορείς να φας μαρμελάδα χθες, μπορείς να φας μαρμελάδα αύριο, αλλά δεν μπορείς να φας μαρμελάδα σήμερα.”*). Είναι τα προσωπικά χαρακτηριστικά στα οποία δίνουμε εμείς οι ίδιοι αξία και στα οποία επιδιώκουμε να δώσουν αξία και οι τρίτοι.

Αυτές οι αρχές συνδυάζονται και εκφράζονται σ' αυτό που αποκαλούμε «ακεραιότητα». Δηλαδή, σ' αυτόν τον εσωτερικό κόσμο όπου οι αποφάσεις μας και οι πράξεις μας, μας κάνουν να αισθανόμαστε «καλά». Ο χαρακτήρας είναι έτσι, με τη σειρά του, η μόνιμη πηγή της ηθικής. Στέκεται μόνος του, είναι αυθύπαρκτος και προξενεί την αποδοχή ή όχι από τους άλλους. Κι αυτό με οδηγεί

στη δεύτερη αρχή για τον κώδικα ηθικής: Μία ηγεσία οφείλει να επιδεικνύει ακεραιότητα. Ισχύς της πρέπει να είναι η αλήθεια, η γνώση και ο χαρακτήρας. Αυτά και μόνον μπορούν να την καταξιώσουν στα μάτια της κοινωνίας και αυτά και μόνον μπορούν να αποτελέσουν παράδειγμα προς μίμηση για το κοινωνικό σύνολο.

Βέβαια, κανένας άνθρωπος δεν διαλέγει το κακό επειδή είναι κακός. Απλά, το συγχέει με την ευτυχία που είναι το ζητούμενο προϊόν και με την εύλογη αίσθηση που έχει για το δικαίωμά του να πραγματοποιήσει τους σκοπούς του. Όμως, μέσα μας έχουμε ένα κατηγορηματικό και κυρίαρχο αίσθημα για το τι πρέπει να είναι οι πράξεις μας. Δηλαδή, σε ποιόν κανόνα ηθικής οφείλουν να υπακούουν. Αυτός ο κανόνας μπορεί να εκφραστεί με τη φράση: *“Πράξε με βάση την αρχή που θα ήθελες να δεις ως κοινά αποδεκτή από την κοινωνία”*. Και αυτή, κατά τη γνώμη μου, οφείλει να είναι

η τρίτη αρχή ενός κώδικα που προσδιορίζει την ηθική μιας ηγεσίας. Μιλάμε για την ανάληψη της προσωπικής ευθύνης, την έκφραση της αρχής «δίνω το παράδειγμα», που ταυτόχρονα, υποδηλώνει την προσωπική προσήλωση της ηγεσίας στο σύστημα αξιών χωρίς παρεκκλίσεις κι εξαιρέσεις οποιασδήποτε μορφής.

Όπως επισήμανε, όμως, ο πρώτος μεγάλος μη θεολόγος φιλόσοφος, ο Καντ, ακριβώς επειδή τα ανθρώπινα όντα είναι αυτόβουλα και απόλυτα ικανά να κάνουν και καλό και κακό, σε μία κοινωνία απαιτείται να λειτουργεί το Κράτος Δικαίου. Το σύνολο, δηλαδή, των νόμων και κανονισμών που διέπουν τη λειτουργία της και που τη δεδομένη στιγμή εκφράζουν ουσιαστικά, αν και μερικές φορές αναποτελεσματικά, το ηθικό σύστημα που έχει η ίδια επιλέξει. Κράτος Δικαίου σημαίνει εφαρμογή των κανόνων που ισχύουν με τρόπο που εξασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία της κοινωνίας με ταυτόχρονη προστασία των δικαιωμάτων του κάθε πολίτη. Στη διαμάχη του με τον Ερρίκο τον Όγδοο, όταν του ζητήθηκε να στραφεί κατά του Βασιλιά, ο Τόμας Μπέκετ αρνήθηκε να παραβεί τους νόμους, παρά τις ενδείξεις ότι ο ίδιος ο Βασιλιάς προτίθετο να παρανομήσει, και δήλωσε: *“Θα δώσω στον διάβολο το πλεο-*

νέκτημα της αμφιβολίας, ώστε να μπορώ εγώ να είμαι ελεύθερος”. Αυτή η φράση αποτελεί την πιο αντιπροσωπευτική ανάδειξη της σημασίας του Κράτους Δικαίου και άριστα συνοψίζει αυτό που εγώ, προσωπικά, θεωρώ πως οφείλει να αποτελεί

την **τέταρτη αρχή του κώδικα** ηθικής μιας ηγεσίας: Η απόλυτη προσήλωση στο Κράτος Δικαίου και ταυτόχρονα η συνεχής επαγρύπνηση και στήριξη των σχετικών θεσμών για την απαρύγκλιτη εφαρμογή του – χωρίς πολιτικές, κομματικές ή άλλες σκοπιμότητες.

Το Κράτος Δικαίου δεν επιδέχεται ελαστικής ερμηνείας – ανάλογα με τις περιστάσεις και σκοπιμότητες της στιγμής. Διαφορετικά, γίνεται «ρούχο επί παραγγελία» και έτσι εξυπηρετεί αυτόν που εκάστοτε το παραγγέλλει. Τότε, γίνεται πηγή διαφθοράς και ανισότητας. Κράτος Δικαίου σημαίνει υπακοή στο γράμμα του νόμου, αλλά και ταυτόχρονα μια ευρύτητα αντίληψης που οδηγεί στην εφαρμογή του πνεύματος του νόμου – από τους πάντες άσχετα με το αξίωμα που κατέχουν. Σημαίνει τιμωρία για όσους παρανομούν – τους πάντες άσχετα με το αξίωμα που κατέχουν. Σημαίνει δυνατότητα ελέγχου των φυλάκων, δηλαδή και αυτών των ιδίων που έχουν αναλάβει αυτήν την αποστολή της διαφύλαξης των θεσμών του Κράτους Δικαίου.

Αυτές οι αρχές ισχύουν για κάθε μορφής ηγεσία και βέβαια και για την επιχειρηματική. Στον οικονομικό χώρο, όμως, τον κατ' εξοχήν χώρο δράσης της επιχείρησης, αναφύονται μία σειρά από ειδικότερα θέματα που αφορούν πρωταρχικά την ίδια την επιχείρηση. Η σχεδόν παγκόσμια πλέον επικράτηση και προώθηση του συστήματος της ελεύθερης οικονομίας και των ανοικτών αγορών, έχει μια σειρά από επιπτώσεις στους ανθρώπους και στις κοινωνικές δομές. Γι' αυτό η σύγχρονη επιχειρηματική τάξη δεν μπορεί να κλείσει τα μάτια και να στρέψει την πλάτη στις εξελίξεις των τελευταίων πενήντα ετών. Η κυρίαρχη μορφή του καπιταλισμού σήμερα είναι ο «ευλύγιστος καπιταλισμός». Τα κύρια χαρακτηριστικά του είναι:

- Η μορφή της σύγχρονης επιχείρησης που στη διάρθρωσή της δεν είναι πλέον πυραμίδα, αλλά οριζόντια και που επιδιώκεται να αποτελεί «ένα αρχιπέλαγος σχετιζόμενων δραστηριοτήτων».
- Η προτεραιότητα στα άμεσα αποτελέσματα (μεταξύ των οποίων και τα κέρδη).
- Η έμφαση στην ομαδική δουλειά αλλά, ταυτόχρονα και η ενίσχυση της ατομικότητας, του ανταγωνισμού μεταξύ των μελών του οργανισμού και η αποδοχή των μεγάλων απολαβών.

Με μία λέξη, ο σύγχρονος καπιταλισμός χαρακτηρίζεται από μία φράση: «Δεν υπάρχει μακροχρόνιος ορίζοντας». Αυτή η νέα διάσταση του χρόνου είναι που επηρεάζει τη ζωή και τον χαρακτήρα των ανθρώπων – πολύ περισσότερο από την ίδια τη νέα τεχνολογία, την παγκοσμιοποίηση, το ελεύθερο εμπόριο, την εκρηκτική άνοδο των συναλλαγών – χρηματικών και προϊόντικών. Η έννοια της καριέρας έχει αποδυναμωθεί. Σήμερα, μιλάμε για «δουλειές», για προγράμματα (projects), για τομείς ενδιαφέροντος. Ένας νέος που σήμερα εισέρχεται στο εργατικό δυναμικό πρέπει να

περιμένει πως στη διάρκεια της ζωής του θα αλλάξει δουλειά έντεκα φορές. Είμαστε πολύ μακριά από την εποχή όπου οι νεοπροσλαμβανόμενοι στην Toyota έκαναν παρέλαση στις 7 το πρωί και ερχόντουσαν συντεταγμένοι στην πόρτα του εργοστασίου με σημαίες και θούρια γιορτάζοντας το ξεκίνημα μίας καριέρας ζωής και μόνιμης απασχόλησης. Η πραγματικότητα αυτή, η αλλαγή της μορφής της εργασίας και της οικονομικής δράσης, υποχρεωτικά επιφέρει αυτό που ο μεγάλος κοινωνιολόγος Richard Sennett αποκαλεί «διάβρωση του χαρακτήρα».

Η μορφή της νέας εργασίας, με την έμφαση στο «δεν υπάρχει αύριο», εμποδίζει τη δημιουργία χαρακτήρα και δημιουργεί μία έντονη αντίθεση ανάμεσα στον χώρο της εργασίας, όπου τα πάντα είναι ρευστά, και στον χώρο του σπιτιού και της οικογένειας, όπου η ανατροφή των παιδιών απαιτεί την ύπαρξη κανόνων. Κανένα παιδί δεν μεγαλώνει με ομαδική εργασία και κανένα δεν ωριμάζει με διαλόγους μέχρι θανάτου. Οι οικονομικές πραγματικότητες της εποχής μας και το καπιταλιστικό οικονομικό σύστημα, επιδρούν επίσης, σε μία άλλη διάσταση, στην οποία η κοινωνία δίνει μεγάλη σημασία: στη διάσταση της ισότητας.

Εμείς οι επιχειρηματίες αρεσκομάσμε να μιλάμε για την ισότητα των ευκαιριών ως τη μόνη ισότητα που πρέπει να υπάρχει. Η λογική κατάληξη της θέσης αυτής είναι πως αναδεικνύει την αξιοκρατία ως το κύριο μέσο κοινωνικής ανόδου και οικονομικής εξέλιξης. Το πρόβλημα από πλευράς επιχειρηματικής ηθικής είναι πως η αξιοκρατία υποχρεωτικά οδηγεί σε αύξηση των ανισοτήτων και, τελικά, ακόμη και σε ανατροπή της κοινωνικής συνοχής που τόσο επιδιώκουμε και στηρίζουμε.

Ήδη, η κοινωνία μας σήμερα αντιμετωπίζει δύο μορφές αποκλεισμού: Ο πρώτος είναι ο αποκλεισμός των υποχρεωτικά ανέργων – αυτών που δεν μπορούν να ενταχθούν στην κοινωνία της γνώσης. Στη Δύση, μετά τον πόλεμο, το 50% των εργαζομένων απασχολείτο στη βιομηχανία. Σήμερα, αυτό έχει περιοριστεί στο 20%, ενώ το ταχύτερα ανερχόμενο ποσοστό απασχόλησης είναι αυτό που σχετίζεται με τις δραστηριότητες της Νέας Οικονομίας. Ο δεύτερος, είναι ο οικειοθελής αποκλεισμός στο ανώτερο μέρος της κοινωνικής σκάλας και εκφράζεται με την «αποχώρηση» των προνομιάων από τους «τόπους» της ευρύτερης κοινωνίας: από τα σχολεία, τα κτίρια, τις οικίες, ακόμη και από τους μηχανισμούς λειτουργίας της κοινωνίας.

Η πραγματικότητα αυτή επιβάλλει τη δημιουργία νέων μηχανισμών που θα επιδιώξουν να προετοιμάσουν για μία νέα ζωή δίνοντας τους νέα εφόδια, εκείνους τους εργαζόμενους που υποχρεωτικά θα γίνουν σύντομα άνεργοι. Στον αποκλεισμό αυτό ο επιχειρηματίας οφείλει να απαντήσει δίνοντας έμφαση και στήριξη σε πράξεις ένταξης και κοινωνικής συνοχής και δίνοντας ο ίδιος το παράδειγμα συμμετοχής στα κοινά.

Στο κοινωνικό σύστημα του δυτικού κόσμου, η κοινωνική συνοχή και η κοινωνική πρόνοια είναι η βασική υποχρέωση του κράτους. Στην απλούστερη λογική του συστήματος, ο οικονομικός οργανισμός, η επιχείρηση, είναι υπεύθυνη για την αποτελεσματικότητα που δημιουργεί προστιθέμενη αξία και πλούτο, το δε κράτος είναι υπεύθυνο για την απο-

τελεσματική χρήση των φόρων με σκοπό, μεταξύ άλλων, και την κοινωνική πρόνοια.

Στην περίοδο μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, η επιχειρηματική τάξη ησύχασε τη συνειδήσή της ως προς το θέμα της ισότητας, με τη δημιουργία και ανάπτυξη του κοινωνικού κράτους. Σήμερα, η κατάσταση έχει αλλάξει ριζικά. Είναι πλέον παγκόσμιο φαινόμενο η αδυναμία του κοινωνικού κράτους να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως ένα δίκτυο προστασίας για τους φτωχούς, τους ανέργους και τους συνταξιούχους. Η επιχειρηματική τάξη οφείλει να αναγνωρίσει ότι το κοινωνικό κράτος έχει προβλήματα που μειώνουν το αίσθημα ασφάλειας του κοινωνικού συνόλου. Προβλήματα που, σε βάθος χρόνου, καθιστούν τη βιωσιμότητα του συστήματος αμφίβολη.

Η τελευταία αναφορά μου στις επιπτώσεις της οικονομικής ανάπτυξης που επηρεάζουν και την επιχείρηση, είναι αυτή για το περιβάλλον. Εδώ, αρκεί η παρατήρηση ότι ο άνθρωπος δίκαια πλέον ανησυχεί για τις επιδράσεις της ίδιας του της ύπαρξης πάνω στον πλανήτη. Γι' αυτό, η περιβαλλοντική ατζέντα βρίσκεται στο προσκήνιο του παγκόσμιου διαλόγου και της νομοθετικής δραστηριότητας.

Η επιχείρηση οφείλει να αναλάβει το μερίδιο ευθύνης που της αναλογεί και να συμπορευθεί με τη κοινωνία – αν όχι να ηγηθεί αυτής – στην κοινή προσπάθεια.

Κυρίες και κύριοι,

Τα εντελώς νέα οικονομικά δεδομένα της παγκοσμιοποίησης δημιουργούν μία σειρά από νέες προκλήσεις και μία δυσκολία προσαρμογής σε ένα μεγάλο μέρος της κοινωνίας. Η σύγχρονη επιχείρηση οφείλει να αναγνωρίσει ότι σε μία εποχή οικονομικής ελευθερίας, που επιτρέπει και την πραγματοποίηση υψηλών κερδών, η αδιαφορία απέναντι στα προβλήματα αυτά θα δοκιμάσει την κοινωνική συνοχή – οπότε και την ίδια την ανάπτυξη, ακόμη και τη δική της χρησιμότητα. Κι αυτό που μπορεί να κάνει είναι **να αντισταθμίσει τη νοσοτροπία του άκρατου καταναλωτικού προτύπου και της έμφασης στα κέρδη, με ένα σύνολο αξιών** που να βασίζεται σε παράγοντες επιχειρηματικής ηθικής, όπως:

- **Τα μακρόχρονα κέρδη**, τα οποία προέρχονται από την αύξηση της παραγωγικότητας και την ορθολογική διαχείριση όλων των πόρων – συμπεριλαμβανομένων και των ανθρώπινων.
- Την υιοθέτηση μιας ευρύτερης, καθημερινής και απτής **συμμετοχή στα κοινά**, η οποία δεν περιορίζεται μόνον προς τους λεγόμενους stakeholders, ούτε και μόνον σε εκδηλώσεις δημοσίων σχέσεων, αλλά σε μία ουσιαστική συνεισφορά στην αντιμετώπιση ευρύτερων προβλημάτων.
- **Τη φροντίδα** του κάθε οργανισμού, ώστε όλα τα μέλη του να διακατέχονται από το αίσθημα της προσωπικής ευθύνης.

Η πιο αποτελεσματική συνεισφορά στην επίτευξη των στόχων αυτών είναι η υιοθέτηση των κανόνων της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης ως κύρια **αρχή** της σύγχρονης επιχειρηματικής ηθικής: Μέσα στο πλαίσιο αυτό, η εταιρική κοινωνική ευθύνη οφείλει να περιλαμβάνει την πρακτική έκφραση της ηθικής διάθεσης μιας εταιρείας να επιστρέψει

στην κοινωνία μέρος της προστιθέμενης αξίας (δηλαδή, των πραγματικών κερδών) που έχει αποκομίσει με κύριο στόχο να απαλύνει τις αρνητικές επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης και να διασφαλίσει, έτσι, εκείνο το ελάχιστο της κοινωνικής συνοχής που είναι απαραίτητο για τη μακρόχρονη βιώσιμη ανάπτυξη.

Προϋπόθεση για την επιτυχία είναι η διάχυση αυτής της νοοτροπίας στο σύνολο των ανθρώπων που αποτελούν σήμερα τους πολύπλοκους οργανισμούς που λέγονται σύγχρονες επιχειρήσεις. Κύριο μέσο για τη διάχυση αυτή είναι η **εταιρική κουλτούρα**. Το κύριο αυτό μέσο είναι όμως και αδύναμο.

- Πώς μια επιχείρηση, της οποίας η συμπεριφορά αποτελεί το άθροισμα των συμπεριφορών των επί μέρους ατόμων που την αποτελούν, που αποφασίζουν και ενεργούν με χιλιάδες πράξεις σε κάθε χρονικό διάστημα, αποκτά δικό της χαρακτήρα;
- Πώς εξασφαλίζει την εφαρμογή των αρχών της σε κάθε εκδήλωση των ανθρώπων της;
- Πώς αποφεύγει τον στιγματισμό ή τη ζημιά από την πράξη ή την παράλειψη ενός και μόνο ανθρώπου της;

Η επιχειρηματική ηθική είναι πρωταρχικά μία προσωπική επιλογή και απόφαση, και μετά «περνά» μέσα από τους μηχανισμούς επιβολής ή και διασφάλισής της. Το θέμα των αξιών ξεκινά, έτσι, από την προσωπική τοποθέτηση του καθενός από εμάς και καταλήγει στη δυνατότητα του περιβάλλοντος να μας ωθεί προς τη σωστότερη επιλογή.

Η απόλυτη συμμόρφωση δεν υπάρχει, βέβαια. Αυτό στο οποίο μπορούμε να ελπίζουμε στην επιχείρηση, όπως και στην κοινωνία, είναι η σταδιακή δημιουργία εκείνης της κρίσιμης μάζας που θα επιτρέψει την άσκηση αυτού που αποκαλούμε peer pressure: δηλαδή, την πίεση της συμμόρφωσης επειδή αυτό είναι αποδεκτό από την κοινωνία.

Όμως, η ποιότητα της επιχειρηματικής ηθικής επηρεάζει αξίες και πλούτο: Η καλή επιχειρηματική ηθική είναι μία απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη, ενώ η κακή επιχειρηματική ηθική – διαφθορά, σπατάλη, κατάχρηση εξουσίας και ισχύος, εκμετάλλευση των δημόσιων πόρων για ιδιωτικό κέρδος – τείνει να οδηγήσει μία οικονομία σε φαύλους κύκλους ύφεσης, αναταραχής και υποβάθμισης. Χρειάζεται, λοιπόν, μία σταθερή, οργανωμένη και συνειδητή προσπάθεια σε κάθε οργανισμό για να υιοθετηθεί το πρότυπο αξιών επιχειρηματικής ηθικής, που ανέφερα, μίας επιχειρηματικής ηθικής που θα διαπερνά το σύνολο των επιχειρηματικών οργανισμών και όλα τους τα μέλη.

Ο ΣΕΒ στηρίζει τον κοινωνικό ρόλο των επιχειρήσεων και προβάλλει τη σημαντική συνεισφορά των μελών του στο κοινωνικό σύνολο. Ενθαρρύνει όλα τα μέλη του να συμπεριλάβουν στην εταιρική τους στρατηγική θέματα που άπτονται της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, να υιοθετήσουν κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης και να ευαισθητοποιηθούν στα θέματα της αειφόρου/βιώσιμης ανάπτυξης.

Αυτήν ακριβώς την οριοθέτηση επιδιώκουμε να πετύχουμε με τη «**Χάρτα Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων των Επιχειρήσεων**», την οποία, ως γνωστό, υιοθέτησε ο ΣΕΒ στη Γενική του Συνέλευση τον Μάιο του 2005. Η Χάρτα αποδεικνύει τη βούληση για αυτοδέσμευση των επιχειρή-

σεων, ενώ είναι μία έμπρακτη απόδειξη για τις επιχειρήσεις που την υιοθετούν ότι κάνουν πράξη όλα όσα ισχυρίζονται και πρεσβεύουν και, παράλληλα, διεκδικούν αυτά που τους ανήκουν, σεβόμενες πάντα το φυσικό, αλλά και κοινωνικό περιβάλλον. Σήμερα, η ανταπόκριση στις απαιτήσεις αυτές έχει γίνει απαραίτητο στοιχείο του επιχειρηματικού σχεδιασμού. Οι μεγαλύτερες οργανώσεις, όλο και περισσότερο, τις εντάσσουν στην καθημερινή τους λειτουργία κι εκπαιδεύουν τους ανθρώπους τους να ανταποκρίνονται. Όλο και περισσότερο τις εκφράζουν με συγκεκριμένες δεσμεύσεις και με μετρήσιμους στόχους.

Πιστεύω ότι η σύγχρονη επιχείρηση, μέσα από την οργάνωση, τη στοχοθέτηση, τα συστήματα αμοιβών και τη μέτρηση του αποτελέσματος, όλα αναπόσπαστα στοιχεία της λειτουργίας της, μπορεί να παράγει αποτέλεσμα.

Μέσα από τον ανταγωνισμό μεταξύ τους, οι επιχειρήσεις μπορούν να βάλουν σε πρακτική εφαρμογή τις αρχές της κοινωνικής υπευθυνότητας και να τις διαδώσουν έτσι σε πολλούς ανθρώπους, πρώτα στους ανθρώπους της ίδιας της επιχείρησης, μετά στον κλάδο και τελικά στον ευρύτερο περίγυρο. Ακόμα περισσότερο, η στήριξη του εκσυγχρονισμού και της επιχειρηματικής ηθικής από την επιχειρηματική τάξη οδηγεί, αναπόφευκτα, στην εξέλιξη και βελτίωση και του ίδιου του θεσμικού πλαισίου μίας κοινωνίας.

Η ηθική βέβαια στη σύγχρονη κοινωνία δεν είναι μονοδιάστατα θέμα της επιχείρησης, αλλά εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό και από το ευρύτερο περιβάλλον μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται και αναπτύσσεται.

Η χώρα μας βρίσκεται σε μία κρίσιμη καμπή ως προς το θέμα της ηθικής. Η διάχυση της διαφθοράς και της διαπλοκής έχει επηρεάσει την ανάπτυξη, κυρίως επειδή συνεισφέρει στην ενίσχυση της δυαδικής οικονομίας, δηλαδή μίας οικονομίας δύο ταχυτήτων, μίας οικονομίας με δύο δομές, μίας οικονομίας με τους «μέσα» και τους «έξω».

Οι θεσμοί δεν έχουν ακόμη ενεργοποιηθεί και ανεξαρτητοποιηθεί σε βαθμό που να είναι και αποτελεσματικοί και ικανοί να προσαρμοστούν στις νέες απαιτήσεις της οικονομίας και της κοινωνίας του 21ου αιώνα. Οι χρηματιστηριακές εξελίξεις του 2000 ήρθαν να σταματήσουν την εξέλιξη μίας δεκαετίας – του 1990 – όπου η επιχειρηματική τάξη σταδιακά γινόταν αποδεκτή ως ένας υπεύθυνος και απαραίτητος κοινωνικός εταίρος, όπως και ως ένας απαραίτητος παράγοντας δημιουργίας θέσεων εργασίας και ανάπτυξης.

Η κοινωνία, σήμερα, έχει – ευτυχώς – αυξημένη δυνατότητα να ελέγχει την εφαρμογή των γενικά αποδεκτών κανόνων, είτε αυτοί αφορούν τη λειτουργία της δημοκρατίας, την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών της οικονομίας είτε τις αξίες που υιοθετούνται. Υπάρχει, πλέον, ένα αίσθημα Δικαίου που διακατέχει την κοινωνία και που, αργά ή γρήγορα, στραβά ή ορθά, εκδηλώνεται και ωθεί προς την επιδίωξη και την επίτευξη υψηλότερων και ευγενέστερων στόχων. *Αυτή είναι η συνεισφορά της πρόκλησης για την κοινωνία των ανθρώπων.*

Και μέσα σ' αυτήν την ευρύτερη πρόκληση, η επιχειρηματική τάξη καλείται όχι μόνο να ανταποκριθεί, αλλά και να πρωτοπορήσει, ανταποκρινόμενη στον σημαντικό ρόλο που της έχει εμπιστευθεί το κοινωνικό σύστημα της ελεύθερης οικονομίας. ♦

ΚΥΡΙΟΣ ΜΟΧΛΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑΓΗΣ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ Ο ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Παρέμβαση του προέδρου του ΣΕΒ κ. Δημήτρη Δασκαλόπουλου στην ετήσια Γενική Συνέλευση της Τράπεζας της Ελλάδος που διεξήχθη στις 24 Απριλίου 2007

Στην Ευρωπαϊκή Ελλάδα του 2007, στον οικονομικό, ιδιαίτερα, τομέα, προσπάθειες ετών φαίνονται να αποδίδουν. Οι υποδομές επεκτείνονται και εκσυγχρονίζονται. Η δημοσιονομική εικόνα είναι φανερά βελτιωμένη. Το ισχύον φορολογικό καθεστώς είναι λιγότερο επαχθές και περισσότερο σταθερό. Οι επενδύσεις τρέχουν με υψηλούς ρυθμούς. Η ανεργία εμφανίζει σημάδια μείωσης. Ο πληθωρισμός διατηρείται σε ελεγχόμενα επίπεδα. Το χρηματιστήριο δείχνει έναν ιδιαίτερο δυναμισμό και η εισροή ξένων κεφαλαίων αυξάνεται.

Τα παραπάνω επισήμανε ο πρόεδρος του ΣΕΒ κ. Δημήτρης Δασκαλόπουλος κατά τη διάρκεια ομιλίας του στην ετήσια Γενική Συνέλευση της Τράπεζας της Ελλάδος προσθέτοντας στη συνέχεια τα ακόλουθα:

«Συμπληρώνουμε μία δεκαετία ταχείας ανάπτυξης, ταχύτερης από την ανάπτυξη των εταίρων μας. Το κατά κεφαλή εισόδημά μας από 64% του μέσου όρου της Ευρωζώνης που ήταν το 1988, προσεγγίζει σήμερα το 80%. Διαχρονικά, λοιπόν, προοδεύουμε και κάθε διάθεση μεμψιμοιρίας θα αδικούσε τα όσα επιτελούνται. Ωστόσο, τα πολλά που έγιναν και γίνονται δεν επαρκούν. Υστερούμε, έτσι, μόνιμα στη διεθνή κατάταξη αναφορικά με όλους σχεδόν τους δείκτες της ανταγωνιστικότητας, του δυναμισμού, της καινοτομίας, της ποιότητας ζωής.

Στην προσπάθεια για οικονομική ανάπτυξη, η σύγχρονη ελληνική επιχείρηση έχει επιδείξει αξιοθαύμαστο δυναμισμό, τόλη και υπευθυνότητα: παρέκαμψε τη γραφειοκρατία, προσέλκυσε τεράστια ξένα κεφάλαια, προχώρησε σε επενδύσεις, δημιούργησε παραγωγικές θέσεις εργασίας, ξεπέρασε τα ελληνικά σύνορα αποκτώντας υπολογίσιμη παρουσία στη Ν.Α. Ευρώπη και οικειοθελώς υιοθέτησε δικούς της κώδικες κοινωνικής ευθύνης.

Στην πράξη, τα τελευταία χρόνια υποσκέλισε το κράτος, αναλαμβάνοντας de facto τον ρόλο του κύριου μοχλού ανάπτυξης και αλλαγής. Είναι προφανές, ότι στη σημερινή οικονομική συγκυρία, οι επενδυτικές πρωτοβουλίες, ο σχηματισμός διεθνών συμμαχιών, οι τολμηρές διασυστορικές επεκτάσεις, η δημιουργία κρίσιμου μεγέθους με τις εξαγορές και συγχωνεύσεις, αναζωπυρώνουν το επιχειρηματικό και οικονομικό ενδιαφέρον – εγχώριο και διεθνές – για πρωτοβουλίες και συνεισφέρουν πρωταγωνιστικά στην αναπτυξιακή προσπάθεια. Με τη δράση τους, οι ελληνικές επιχειρήσεις είναι εκείνες που διαμορφώνουν ένα πιο ελκυστικό και δυναμικό οικονομικό περιβάλλον και δημιουργούν την προσδοκία για ακόμη πιο θετικές εξελίξεις στο μέλλον.

Για να εξασφαλιστεί όμως η πραγματοποίηση αυτών των θετικών εξελίξεων, απαιτείται πλέον αλλαγή από

το επιδοτούμενο μοντέλο ανάπτυξης που στηρίχτηκε στην άνοδο της ζήτησης και στη μείωση των επιτοκίων, σ' ένα άλλο που δίδει έμφαση στη διεύρυνση και στην αύξηση της ευελιξίας της παραγωγικής ικανότητας της οικονομίας. Για να συμβεί αυτό, όπως επισημαίνεται και στην Έκθεση του Διοικητή, πρέπει να αρθούν ανισορροπίες και διαρθρωτικά προβλήματα, που αποτρέπουν την ανάπτυξη.

Η διεύρυνση της παραγωγικής ικανότητας της ελληνικής οικονομίας προϋποθέτει τόσο τη **δραστική βελτίωση της παραγωγικότητας** – δηλαδή, επενδύσεις, καινοτομίες, εκπαίδευση και κατάρτιση – όσο και τη συνέχιση της δημοσιονομικής προσαρμογής, ίσως με ακόμη πιο φιλόδοξους στόχους απ' ό,τι μέχρι σήμερα.

Είναι πλέον σαφές ότι οι προσπάθειές μας στον τομέα της ανταγωνιστικότητας δεν επαρκούν. Δεν είναι μόνο η χαμηλή αποταμίευση, τα δημοσιονομικά ελλείμματα και το συνεπακόλουθο ελλειμματικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών που προβληματίζουν. Είναι και η διαφαινόμενη μελλοντική αύξηση της ανεργίας, η καταρράκωση της ελπίδας στη νεολαία μας, η συρρίκνωση του παραγωγικού μας ορίζοντα.

Η εξάλειψη των πολλών και ποικίλων εμποδίων στην επιχειρηματικότητα, η εμπέδωση του ανταγωνισμού σ' όλο το φάσμα της οικονομίας και η μείωση της παρεμβατικής λειτουργίας του Κράτους είναι τρεις τομείς όπου οι καθυστερήσεις, οι υπεκφυγές και η απραξία δεν έχουν πλέον θέση. Αν και στα τελευταία χρόνια, πολλά πράγματα έχουν αλλάξει προς το καλύτερο, η κρατική παρέμβαση διατηρείται ισχυρή σε πολλούς τομείς. Οι περισσότερες χώρες της Ευρώπης έχουν προχωρήσει στην κατάργηση των πρακτικών αυτών. Είναι καιρός να καλύψουμε και εμείς αυτό το έλλειμμα.

Κλείνοντας, θέλω να τονίσω ότι χωρίς τις απαραίτητες αυτές μεταρρυθμίσεις υποσκάπτεται η προοπτική της δυναμικής ανάπτυξης της χώρας, της ανταγωνιστικής ανασυγκρότησης με κοινωνική συνοχή και πρόοδο. Κι αυτή είναι η προοπτική στην οποία πιστεύει, αυτή είναι η προοπτική που υπηρετεί ο ΣΕΒ». ♦

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ

Ομιλία του γενικού γραμματέα και επικεφαλής των Διεθνών Δράσεων του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών κ. Θανάση Λαβίδα στο Συνέδριο του υπουργείου Εξωτερικών

Στις μέρες μας, καμία ελληνική επιχείρηση δεν παραγνωρίζει ότι η διαρκής επέκταση της παγκοσμιοποίησης έχει απαντήσει στο δίλημμα «δραστηριοποίηση σε εθνικό ή σε διεθνές επίπεδο». Όταν οι αγορές της Ασίας (και όχι μόνον της Κίνας) αναπτύσσονται τόσο γρήγορα, όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση μετασχηματίζεται, όταν γειτονικές μας χώρες φιλοδοξούν και αυτές να κτυπήσουν την πόρτα της Ενωμένης Ευρώπης, όταν περιοχές στη Νότια Μεσόγειο, τη Μέση Ανατολή ή τον Καύκασο προσφέρουν ευκαιρίες που αξιοποιεί πρώτα ο διεθνής ανταγωνισμός, τότε εμείς, οι ελληνικές επιχειρήσεις, δεν μπορούμε να παραμείνουμε άπραγοι. Αντίθετα, οφείλουμε να διευρύνουμε τους ορίζοντές μας, να αναβαθμίσουμε την ποιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών μας, να καινοτομήσουμε, να ενισχύσουμε την ανταγωνιστικότητά μας.

Τα παραπάνω επισήμανε προλογικά ο γενικός γραμματέας και επικεφαλής των Διεθνών Δράσεων του ΣΕΒ κ. Θανάσης Λαβίδα κατά τη διάρκεια ομιλίας του στο Συνέδριο που οργάνωσε στις 26 Απριλίου 2007 το υπουργείο Εξωτερικών, και πρόσθεσε ότι η διπλωματία έχει ξεφύγει από το παραδοσιακό πλαίσιο που κινείτο στο παρελθόν. Έχει αποκτήσει έναν πολυδιάστατο ρόλο, με κύριο νέο χαρακτηριστικό την οικονομική διάσταση, και προσλαμβάνει διαρκώς μεγαλύτερη παρά ποτέ σημασία.

Στην άσκηση της εξωτερικής της πολιτικής, κάθε χώρα αξιοποιεί την οικονομική δύναμη που διαθέτει, τονίζει τις επιδόσεις σε διάφορους τομείς της εθνικής οικονομίας και προβάλλει την ύπαρξη σύγχρονων και υγιών επιχειρήσεων που έχουν δυναμική εξωστρεφή δραστηριότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες στη διεθνή αγορά, που αναπτύσσονται από διοικήσεις εταιρειών με όραμα, στόχους και στρατηγική, αποτελούν προπομπό εξελίξεων σε διπλωματικό και πολιτικό επίπεδο. Δεν είναι λίγες οι φορές που βασικές διαστάσεις της εθνικής εξωτερικής πολιτικής καθορίζονται σε μεγάλο βαθμό από οικονομικές σχέσεις. Έτσι, ουσιαστική θωράκιση της χώρας μας στο παγκόσμιο σκηνικό δεν μπορεί να είναι άλλη από μια ισχυρή παραγωγική βάση, με αιχμή του δόρατος την αναπτυξιακή δυναμική, την ευελιξία, την ανταγωνιστικότητά.

Ποιά είναι όμως τα απαραίτητα συστατικά για τη διαμόρφωση της σύγχρονης οικονομικής διπλωματίας;

- Κατά πρώτο λόγο, η χάραξη μιας κοινής εθνικής στρατηγικής για την υποστήριξη της ελληνικής επιχειρηματικής παρουσίας διεθνώς, που θα βασίζεται στη συνεννόηση, την κοινή στόχευση και την επιχειρησιακή συνεργασία του κράτους με τους αρμόδιους φορείς του δημοσίου, αλλά κυρίως του ιδιωτικού τομέα.

- Η καλύτερη προβολή των ελληνικών επιχειρήσεων

στα διεθνή όργανα και στους οικονομικούς κύκλους, όπου λαμβάνονται σημαντικές αποφάσεις που επηρεάζουν την πορεία ή την ανταγωνιστικότητα των εταιρειών.

- Η αποτελεσματικότερη υποστήριξη των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνουν οι εταιρείες μας εκτός Ελλάδας, είτε με τη διάσταση παρέμβασης για την αντιμετώπιση προβλημάτων, είτε με την έννοια της προώθησης ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών. Όταν πρόεδροι και πρωθυπουργοί ισχυρών κρατών δεν διστάζουν ανοικτά να μετατραπούν σε εμπορικούς εκπροσώπους των χωρών τους, οι Έλληνες διπλωμάτες δεν μπορούν να κάνουν τίποτε λιγότερο.

- Η ουσιαστική βοήθεια για συμμετοχή ελληνικών εταιρειών σε διεθνή επιχειρηματικά σχήματα, και ειδικότερα στις περιοχές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, της Μαύρης Θάλασσας, της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής, όπου η χώρα μας διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα.

- Η οργανωμένη παρουσίαση κλάδων της ελληνικής παραγωγής και συγκεκριμένων προϊόντων σε σημαντικές αγορές όπου, έως τώρα, έχουν περιορισμένη παρουσία και απήχηση.

- Η ενίσχυση της συμμετοχής ελληνικών επιχειρήσεων σε μεγάλα οικονομικά προγράμματα και έργα, όπως αυτά που χρηματοδοτούνται από διεθνείς χρηματοπιστωτικούς και αναπτυξιακούς Οργανισμούς.

- Η βελτίωση της ελκυστικότητας της χώρας μας ως τόπο προορισμού ξένων επενδύσεων, η οποία παραμένει πολύ χαμηλή, όπως δείχνουν άλλωστε και οι θέσεις που καταλαμβάνουμε στους σχετικούς πίνακες κατάταξης διεθνών Οργανισμών.

Ο ΣΕΒ, αντιλαμβανόμενος τις αλλαγές που επέρχονταν, πρόσθεσε ο κ. Λαβίδα, έχει ήδη προχωρήσει με σταθερά βήματα στην ενίσχυση της διεθνούς δράσης του, πιστεύοντας ότι:

– μπορεί να διευκολύνει τα μέλη του στη δικτύωσή τους στις ξένες αγορές,

– μπορεί να συμβάλει στη διαμόρφωση της οικονομικής εξωτερικής πολιτικής.

Απευθυνθήκαμε στα μέλη μας, ιδιαίτερα σε εκείνα που έχουν έντονη παρουσία στο εξωτερικό, και διερευνήσαμε τις ανάγκες τους. Είδαμε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, τις περιοχές ή τις χώρες που τους ενδιαφέρουν, αλλά και τί περιμένουν τόσο από εμάς όσο και από τις αρμόδιες κρατικές αρχές. Τα συμπεράσματα της έρευνας τα έχουμε προωθήσει και στο Υπουργείο Εξωτερικών και σε άλλους φορείς και πιστεύουμε ότι πρέπει να είναι οδηγός μας για τις ενέργειές μας.

Αξίζει να αναφερθώ στα σημεία που αφορούν την αποτελεσματική υποστήριξη – από πλευράς κράτους – της προσπάθειας εισόδου ή ενίσχυσης της επιχειρηματικής παρουσίας σε ξένες αγορές:

- **Πληροφόρηση με χαρακτηριστικά διαφορετικότητας.** Μας ενδιαφέρει η έγκαιρη, η έγκυρη και κυρίως η νέα πληροφορία για τις εξελίξεις, τις τάσεις ή τις ευκαιρίες.

Θα μπορούσε κανείς να χρησιμοποιήσει και τον όρο «intelligence», όπως κάνουν πολλοί ξένοι διπλωμάτες για να υπηρετήσουν τις δικές τους εταιρείες.

- **Δικτύωση.** Είναι σημαντικό να υπάρχει πρόσβαση στις αξιόλογες τοπικές επιχειρήσεις, να γνωρίζουμε ποιοί είναι οι δυνατοί και οι αξιόπιστοι παίκτες, αντικειμενικά – όπως θα συμβουλευεί και θα κατευθύνει ο Έλληνας διπλωμάτης – κι όχι ωραιοποιημένα, όπως μπορεί να παρουσιάζεται από την άλλη πλευρά.

- **Παρεμβατικό έργο.** Πολλές εταιρείες χρειάζονται την παρέμβαση των διπλωματών μας για την επίλυση διαφόρων ειδών εμποδίων και προβλημάτων, που αντιμετωπίζουν σε ξένες αγορές.

- **Προβολή.** Οι διπλωμάτες μας μπορούν να προβάλλουν τους δυναμικούς κλάδους με καινοτομικούς τρόπους και μέσα, ξεφεύγοντας από τα καθιερωμένα και τα παρωχημένα.

- **Τα μέσα.** Όπως και στις επιχειρήσεις μας, όπου πρέπει να αφιερώσουμε πόρους για να έχουμε απόδοση, έτσι και η ενεργός οικονομική διπλωματία πρέπει να διαθέτει όλα τα απαραίτητα εφόδια: ικανό και εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό, σύγχρονες υποδομές με αξιοποίηση της τεχνολογίας, οικονομικούς πόρους. Φυσικά, και επαναλαμβάνω, την αντιστοίχιση με τις επιχειρήσεις ακολουθεί η αξιολόγηση και η μέτρηση των αποτελεσμάτων, κάτι που όχι μόνο δεν πρέπει να ξεχνάμε ή να αποφεύγουμε, αλλά να θεωρούμε αυτόνομο και υποχρεωτικό.

Η σύμπραξη των Ελλήνων διπλωματών, συνέχισε ο κ. Λαβίδας, και η στενή συνεργασία με τους φορείς της επιχειρηματικής δράσης είναι απαραίτητη, συμβάλλει στη βελτίωση της απόδοσής μας και – το κυριότερο – μπορεί να αποφέρει ουσιαστικά αποτελέσματα στην καταξίωση της ελληνικής οικονομίας στο διεθνές περιβάλλον.

Αναγνωρίζουμε αναμφισβήτητα ότι – παραδοσιακά – η διπλωματική κινητικότητα έχει προσφέρει βοήθεια και στήριξη στους Έλληνες επιχειρηματίες στην εξωστρεφή τους δράση.

Είναι απαραίτητο, όμως, η στενή συνεργασία και η υποστήριξη των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών να αποτελεί μέρος της καθημερινής μέριμνας του συνόλου της διπλωματίας.

Λόγω της φύσης του έργου της, πρέπει να υπερβαίνει τον μέσο όρο, να ξεπερνά τον εαυτό της, να καινοτομεί και να παράγει ποσοτικά και ποιοτικά αποτελέσματα, για να ανταποκρίνεται στον σύνθετο ρόλο της και να είναι πραγματικά χρήσιμη.

Σε ό,τι αφορά τους Εμπορικούς Ακολούθους, θέλουμε να αξιοποιήσουμε την πλούσια γνώση, την εμπειρία και την τεχνοκρατική τους κατάρτιση, ώστε να αποτελέσουν αιχμή στη νέα προσπάθεια του υπουργείου Εξωτερικών για υποστήριξη και προώθηση των ελληνικών οικονομικών συμφερόντων στις ξένες αγορές. Εκείνο που ενδιαφέρει όλες τις επιχειρήσεις είναι να απολαμβάνουν σύγχρονες, επαγγελματικές και ποιτικές υπηρεσίες υποστήριξης.

Καταλήγοντας, ο κ. Λαβίδας τόνισε ότι οι στόχοι που θέτουν οι επιχειρήσεις στον διεθνή στίβο είναι εξορισμού υψηλοί, μακροπρόθεσμοι και απαιτούν πολύπλευρη και πολυσύνθετη συνεργασία. Εμείς:

Πιστεύουμε στις δυνατότητες της ελληνικής επιχειρηματικότητας στο διεθνές ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Πιστεύουμε ότι με τις καλές εμπορικές και επενδυτικές επιδόσεις μας στο εξωτερικό, μπορούμε να στηρίξουμε την πολιτική διπλωματία και τις διμερείς σχέσεις.

Πιστεύουμε στη συμβολή των διπλωματικών υπηρεσιών και στην πολύτιμη βοήθειά τους.

Με διαρκή, ρεαλιστικό και έγκαιρο συντονισμό σε θέματα διεθνών, οικονομικών και επιχειρηματικών σχέσεων, η ελληνική επιχειρηματική κοινότητα θα ξεπεράσει τα εμπόδια στο δύσκολο έργο που έχει αναλάβει: *να παράγει πλούτο στις αγορές του κόσμου με πολλαπλά οφέλη για τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους τους, για την εθνική οικονομία και την ελληνική κοινωνία, σε τελευταία ανάλυση, για τη χώρα μας.* ♦

ΟΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Σύμφωνα με τον νέο δείκτη Ταξιδιωτικής και Τουριστικής Ανταγωνιστικότητας του World Economic Forum που παρουσιάστηκε σε κοινή ανακοίνωση ΣΕΒ - ΣΕΤΕ

Με αφορμή τη δημοσίευση της Έκθεσης του World Economic Forum με τίτλο “The Travel and Tourism Competitiveness Report 2007”, ο ΣΕΒ και ο ΣΕΤΕ έκαναν κοινή ανακοίνωση στα ΜΜΕ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Έκθεσης του WEF, η Ελλάδα καταλαμβάνει την 24η θέση μεταξύ 12 χωρών στην κατάταξη με βάση τον Δείκτη Ταξιδιωτικής και Τουριστικής Ανταγωνιστικότητας (ΔΤΤΑ). Σε σχέση με τους άμεσους ανταγωνιστές της η Ελλάδα υστερεί έναντι της Ισπανίας (15η θέση), της Κύπρου (2η θέση) και της Πορτογαλίας (22η θέση), ενώ υπερτερεί έναντι της Κροατίας (38η), της Τουρκίας (52η) και της Αιγύπτου (58η). Επισημαίνεται ακόμη ότι τα δυνατά σημεία της Ελλάδας σύμφωνα με το World Economic Forum είναι οι εξαιρετικές γενικές συνθήκες υγιεινής (3η θέση), η ασφάλεια που προσφέρει η χώρα μας (18η θέση) και οι πολιτιστικοί πόροι (23η θέση). Οι παράγοντες αυτοί ενισχύονται από τη θετική στάση των Ελλήνων έναντι των τουριστών (23η θέση) καθώς και από την προτεραιότητα που έχει ο τομέας του τουρισμού στην κυβερνητική δράση (22η θέση).

Όμως, από την άλλη μεριά, υστερούμε σε μια σειρά από άλλους σημαντικούς παράγοντες όπως το γενικό ρυθμιστικό πλαίσιο, όπου η Ελλάδα κατατάσσεται στην 57η θέση, λόγω της αυστηρής – μη ευνοϊκής νομοθεσίας για τις ξένες επενδύσεις, τους περιορισμούς στην ιδιοκτησία από αλλοδαπούς καθώς και την δυσκολία χορήγησης visa. Άλλη μια περιοχή, όπου παρατηρείται σημαντική υστέρηση, είναι οι υποδομές των αεροπορικών και οδικών μεταφορών, όπου η χώρα μας χαρακτηρίζεται ως ελάχιστα αποτελεσματική σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Τέλος, σημαντικό μειονέκτημα παρατηρείται και στον τομέα των ανθρώπινων πόρων, όπου η έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού μάς κατατάσσει στην 55η θέση.

Αξιολογώντας σε πρώτη ανάγνωση την έκθεση του World Economic Forum, ο ΣΕΒ και ο ΣΕΤΕ παρατηρούν ότι επιβεβαιώνεται η επανειλημμένα διατυπωθείσα άποψη ότι η ανταγωνιστικότητα στον τουρισμό δεν εξαρτάται μόνον ή κατά κύριο λόγο από τις τιμές. Όλες οι χώρες που προηγούνται της Ελλάδας στον Δείκτη Ταξιδιωτικής και Τουριστικής Ανταγωνιστικότητας έχουν γενικά υψηλότερα επίπεδα τιμών. Όμως, προσφέρουν υψηλότερο επίπεδο υπηρεσιών, συνεισφέροντας καλύτερο value for money, που είναι και το σημαντικότερο κριτήριο. Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι η βελτίωση των γενικών και ειδικών συντελεστών της τουριστικής προσφοράς ουσιαστικά ωφελεί άμεσα και κατά το μέγιστο τους μόνιμους κατοίκους κά-

θε χώρας-τουριστικού προορισμού, γεγονός το οποίο πρέπει να έχουν υπόψη τους κατά προτεραιότητα οι κυβερνήσεις, όταν σχεδιάζουν τις πολιτικές τους.

Με βάση τα γενικά συμπεράσματα της έκθεσης, οι κατευθύνσεις της τουριστικής πολιτικής στην Ελλάδα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον: βελτίωση του επιχειρηματικού και ρυθμιστικού περιβάλλοντος, βελτίωση των γενικών υποδομών με έμφαση στις αερομεταφορές, άρση των εμποδίων προσέλευσης ξένων επενδύσεων, διευκόλυνση στη χορήγηση visa και συνεχή αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού.

Τέλος, η έκθεση περνάει ένα πολύ σημαντικό και προφανές ως προς το περιεχόμενό του μήνυμα: Το τί μπορούμε να περιμένουμε από μια επένδυση, εξαρτάται σε μέγιστο βαθμό από το τί είμαστε διατεθειμένοι να βάλουμε σε αυτήν. Με άλλα λόγια η προσπάθεια της επιχειρηματικής κοινότητας χρειάζεται να μην προσβλέπει μόνο σε άμεσες/βραχυπρόθεσμες αποδόσεις, αλλά να υποστηρίζεται με συνέπεια σε μακροχρόνιο ορίζοντα. Από την άλλη μεριά, οι κυβερνήσεις δεν πρέπει να εξαντλούν τον σχεδιασμό τους στους εκλογικούς ορίζοντες.

Περαιτέρω στοιχεία για την ανταγωνιστικότητα του τουρισμού, όπως αυτά προκύπτουν από την έκθεση Travel & Tourism Competitiveness Report του World Economic Forum, περιλαμβάνονται στο Δελτίο Ανταγωνιστικότητας του ΣΕΒ στην ιστοσελίδα www.fgi.org.gr. ♦

Συγκριτικές επιδόσεις Ελλάδας και ανταγωνιστριών χωρών με βάση τον Δείκτη Ταξιδιωτικής και Τουριστικής Ανταγωνιστικότητας του World Economic Forum

Δείκτες	Ισπανία	Κύπρος	Πορτογαλία	Ελλάδα	Κροατία	Τουρκία	Αίγυπτος
Κανονιστικό και Ρυθμιστικό Πλαίσιο	45	49	28	57	72	51	69
Περιβαλλοντικοί Κανονισμοί	40	53	26	45	52	61	75
Ασφάλεια	46	34	11	18	63	56	64
Υγεία & Υγιεινή	21	36	17	3	66	54	69
Προτεραιότητα Τουριστικού τομέα	3	4	26	22	57	54	12
Υποδομές Αερομεταφορών	7	34	35	37	80	51	49
Υποδομές Οδικών Μεταφορών	18	51	23	34	46	59	58
Τουριστικές Υποδομές	2	5	9	7	11	55	85
Υποδομές Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνία	32	31	33	38	34	54	74
Ανταγωνιστικότητα Τιμών	105	72	102	103	96	86	5
Ανθρώπινοι Πόροι	45	49	40	55	54	65	69
Στάση έναντι Τουριστών	55	5	54	23	4	43	85
Φυσικοί & Πολιτιστικοί Πόροι	17	31	25	23	36	47	55

Πηγή: World Economic Forum: The Travel & Tourism Competitiveness Report 2007.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ Ο ΣΕΒ

Τη διαμόρφωση εθνικής στρατηγικής για την ανάπτυξη και υποστήριξη διεθνώς της Ελληνικής επιχειρηματικής παρουσίας πρότεινε με ομιλία του ο γενικός γραμματεύς του ΣΕΒ κ. Θανάσης Λαβίδας στην Επιτροπή Αποδήμου Ελληνισμού της Βουλής

Η ραγδαία επέκταση της παγκοσμιοποίησης σε όλα τα σημεία του πλανήτη, σε όλες τις αγορές και τις δραστηριότητες, μας επισημαίνει το αυτονόητο: ότι η οικονομική και η επιχειρηματική δραστηριότητα δεν μπορεί να ασκείται σήμερα με βάση τα εθνικά κριτήρια και με στόχο μόνον την εθνική μας αγορά. Διαπιστώνουμε συνεχώς ότι αγορές, που άλλοτε ήταν υποβαθμισμένες ή δυσπρόσιτες, αρχίζουν να αναπτύσσονται και να προσφέρουν ευκαιρίες, τις οποίες καλούμαστε να εντοπίσουμε και να αξιοποιήσουμε έγκαιρα, με όραμα, τόλμη και στρατηγική. Ισορροπίες δημιουργούνται ή αναδιατάσσονται, επιχειρηματικές συμμαχίες εμφανίζονται, ο ανταγωνισμός σε τιμές, ποιότητα, καινοτομία και υπηρεσίες εντείνεται. Μεγάλος αριθμός ελληνικών επιχειρήσεων αναζητούν ανάπτυξη της εξωστρέφειάς τους, ενίσχυση του μεριδίου αγοράς σε χώρες όπου δραστηριοποιούνται, αλλά και εντοπισμό πρόσφορου εδάφους σε νέες περιοχές. Οι συνεργασίες με ξένες επιχειρήσεις, όχι μόνον έχουν ιδιαίτερη σημασία, αλλά πολλές φορές είναι και ανάγκη, για να ξεφύγουμε από τα περιορισμένα όρια της εθνικής αγοράς.

Τα παραπάνω επισήμανε ο γενικός γραμματεύς του ΣΕΒ κ. Θανάσης Λαβίδας κατά τη διάρκεια ομιλίας του στην Επιτροπή Αποδήμου Ελληνισμού της Βουλής στις 21 Μαρτίου 2007 και πρόσθεσε ότι για να υπηρετηθεί αποτελεσματικά η εξωστρέφεια και η διεθνοποίηση, πρέπει να ικανοποιηθούν ορισμένες βασικές προϋποθέσεις:

- κατά πρώτο λόγο, να διαμορφωθεί μία εθνική στρατηγική για την ανάπτυξη και υποστήριξη της ελληνικής επιχειρηματικής παρουσίας διεθνώς,
- να αποκτήσει ισχυρότερη παρουσία και προβολή το ελληνικό όνομα στους διεθνείς οικονομικούς κύκλους, προβάλλοντας τα θετικά στοιχεία της εθνικής οικονομίας μας,
- να υποστηρίζονται με πρακτικό και αποτελεσματικό τρόπο οι κινήσεις των ελληνικών εταιρειών στις ξένες αγορές, ένα ρόλο που καλείται να αναλάβει η σύγχρονη οικονομική διπλωματία,
- να γίνει οργανωμένη προβολή κλάδων της ελληνικής μεταποίησης και των υπηρεσιών προκειμένου να περιοριστεί η υστέρηση που παρουσιάζουμε στο διμερές εμπόριο με πολλές χώρες,
- να προσφέρουμε ισχυρά κίνητρα σε υποψήφιους ξένους επενδυτές, πείθοντάς τους ότι η Ελλάδα του σήμερα έχει ελκυστικό και ασφαλές επιχειρηματικό περιβάλλον.

Για την ικανοποίηση των παραπάνω προϋποθέσεων, τόνισε ο κ. Λαβίδας, την κύρια ευθύνη έχουν τόσο οι αρμόδιες κρατικές αρχές, που δημιουργούν το θεσμικό πλαίσιο, όσο και οι ίδιες οι ελληνικές εταιρείες που αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες, σταθμίζουν τις συνθή-

κες και παίρνουν το ρίσκο να επεκταθούν. Σημαντικό ρόλο, όμως, μπορούν να διαδραματίσουν και οι Έλληνες επιχειρηματίες της ομογένειας, που ζουν και δραστηριοποιούνται στις πέντε ηπείρους.

Πριν από πολύ λίγα χρόνια, ο ΣΕΒ – αντιλαμβανόμενος τις αλλαγές που επέρχονταν και τις ανάγκες των μελών του – προχώρησε με σταθερά βήματα στην ενίσχυση της διεθνούς δράσης του.

Στόχο μας αποτελεί η συνεισφορά στη χάραξη πολιτικής για τη δημιουργία ενός κοινού, εθνικού πλαισίου συντονισμένης δράσης σε θέματα διεθνών οικονομικών και επιχειρηματικών σχέσεων.

Πιστεύουμε, συνέχισε ο κ. Λαβίδας, ότι, με τον κεντρικό του ρόλο στην ελληνική επιχειρηματική κοινότητα, ο ΣΕΒ οφείλει και μπορεί να παρέχει ουσιαστικές υπηρεσίες:

- **διευκολύνοντας τα μέλη του στη δικτύωση τους στις ξένες αγορές,**
- **συμβάλλοντας στη διαμόρφωση της οικονομικής εξωτερικής πολιτικής.**

Βασική μας επιδίωξη είναι να αναλάβουμε πρωτοβουλίες που θα έχουν πραγματική και ουσιαστική αξία για τα μέλη μας. Στο πλαίσιο αυτό, οι Έλληνες της διασποράς αποτελούν σημαντικό κεφάλαιο, ένα εθνικό κεφάλαιο.

Η δυναμική παρουσία της επιχειρηματικής ομογένειας στα πέρατα του κόσμου αποτελεί – άτυπα αλλά ουσιαστικά – πρεσβευτή του ελληνισμού, του ελληνικού επιχειρείν και προοδεύει, της ικανότητας των Ελλήνων να δημιουργούν και να καινοτομούν. Σήμε-

ρα πολλοί από αυτούς είναι επιφανή μέλη των τοπικών κοινωνιών, δημιουργούν πλούτο και ευημερία στις κοινωνίες, όπου δραστηριοποιούνται, προσφέρουν θέσεις εργασίας και συμβάλλουν στην κοινωνική συνοχή.

Πιστεύουμε ότι έως τώρα η συνεργασία ελληνικών επιχειρήσεων με την ομογένεια δεν είχε αναπτυχθεί, παρά τις προθέσεις και από τις δύο πλευρές.

Μέσω της επιχειρηματικής μου δραστηριοποίησης και σε χώρες εκτός Ελλάδας και κυρίως στην Αμερική, έχω συναντήσει αρκετούς ομογενείς επιχειρηματίες. Προσωπική μου αίσθηση είναι ότι νιώθουν αποκομμένοι από την ελληνική πραγματικότητα και έχουν ενταχθεί στις τοπικές κοινωνίες, όπου συνήθως το περιβάλλον διευκολύνει την επιχειρηματική δράση, τουλάχιστον περισσότερο από ό,τι στην Ελλάδα, η οποία τους φοβίζει.

Γι' αυτόν ίσως τον λόγο, ελάχιστοι ομογενείς επιχειρηματίες δραστηριοποιούνται στη χώρα μας ή επιδιώκουν να δημιουργήσουν επιχειρηματικές γέφυρες με ελληνικά σχήματα.

Στον ΣΕΒ πιστεύουμε ότι μπορούμε να αναλάβουμε πρωτοβουλία για τη σύνδεση της επιχειρηματικής ομογένειας με την επιχειρηματική κοινότητα της χώρας μας.

Στόχος μας είναι η αναζήτηση πεδίων, όπου οι δύο κοινότητες μπορούν να συνεργασθούν με αμοιβαία οφέλη. Μπορούμε να αναδείξουμε τα κοινά ενδιαφέροντα και να φέρουμε σε επαφή ανθρώπους και εταιρείες που έχουν τα κοινά χαρακτηριστικά του πάθους για ανάληψη ρίσκου, δημιουργία, ανάπτυξη, ευημερία, καταξίωση.

Η δημιουργία και αξιοποίηση μιας ισχυρής δικτύωσης με τους ομογενείς μας προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα. Οι ομογενείς :

- έχουν γνώση της αγοράς και των τάσεων της οικονομίας και γνωρίζουν πολύ καλά το περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται,

- έχουν άμεση πληροφόρηση για τους κλάδους και τους τομείς όπου υπάρχει πρόσφορο έδαφος για εμπορικές και επενδυτικές κινήσεις, πεδία που δεν είναι στατικά αλλά έχουν συνεχή δυναμική και, ως εκ τούτου, η αμεσότητα επαφής και γνώσης είναι κρίσιμη,

- ως επιχειρηματίες, οι περισσότεροι μάλιστα με θεαματικές επιδόσεις, επιδιώκουν να διευρύνουν τα μεγέθη τους, να καθιερωθούν ακόμη περισσότερο, να επεκταθούν,

- είναι αντικειμενικοί στη θεώρηση των πραγμάτων και στις προβλέψεις για τις εξελίξεις που συντελούνται στην περιοχή τους και στο οικονομικό περιβάλλον που λειτουργούν και, τέλος,

- ως Έλληνες, νιώθουν καλύτερα τη φιλοσοφία μας, έχουν ανεπτυγμένο πηγαίο συναισθηματισμό για κάθε ελληνικό στοιχείο.

Ως πρώτο βήμα, συνέχισε ο κ. Λαβίδας, θα χρειαστεί να γίνει χαρτογράφηση των ομογενών ανά τις ηπείρους, ώστε να γνωρίζουμε με ακρίβεια σε κάθε χώρα ποιές είναι οι επιχειρήσεις, των οποίων η ιδιοκτησία ή η διοίκηση είναι σε χέρια ομογενών, ποιό είναι το αντικείμενό τους, οι προσανατολισμοί τους, τα μεγέθη τους.

Σε αυτό θα χρειαστούμε την ουσιαστική συμβολή και αρωγή των κρατικών υπηρεσιών, του Υπουργείου Εξωτερικών μέσω των κατά τόπους Πρεσβειών και Γραφείων Εμπορικών Ακολούθων, οι οποίοι μπορούν να συλλέξουν με ακρίβεια τα στοιχεία αυτά.

Παράλληλα, μπορεί να βοηθήσει και η Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού, που έχει τακτικό δίκτυο επαφών με την ομογένεια.

Χρήσιμη και απαραίτητη είναι επίσης η συνεργασία με το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού που έχει πλούσια δράση, χαιρεί αναγνώρισης σε πολιτικό και επιχειρηματικό επίπεδο και συσπειρώνει στους κόλπους του πολλούς επιφανείς ομογενείς επιχειρηματίες.

Εάν θεωρήσουμε ότι αυτό είναι ένα μακρόπνοο σχέδιο που θα φέρει κοντά και θα καθιερώσει διάυλο επικοινωνίας και συνεργασίας επιχειρήσεων από την Ελλάδα και ομογενών, ο ΣΕΒ είναι διατεθειμένος να παίξει καίριο και συντονιστικό ρόλο εντάσσοντας αυτήν τη διάσταση στις διεθνείς δράσεις του. Έχουμε ήδη εκπονήσει σχέδιο δράσης, το οποίο δεν είναι της παρούσης.

Κύριος στόχος μας πρέπει να είναι οι εταιρείες μας και οι ομογενείς επιχειρηματίες να εξετάσουν τί μπορεί να κάνουν από κοινού για να αναπτύξουν συνεργασία μεταξύ τους, να ενώσουν τις δυνάμεις τους, τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματά τους και να κτίσει η μία πλευρά πάνω σε αυτά που μπορεί να της προσφέρει η άλλη.

Καταλήγοντας ο κ. Λαβίδας, τόνισε ότι ο ΣΕΒ και τα μέλη του έχουμε αποφασίσει να εργαστούμε με δυναμισμό και συντονισμό ενεργειών για την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου προγράμματος δράσης που θα μας οδηγήσει σε μια διεθνή ισχυρή παρουσία των ελληνικών επιχειρήσεων.

Η συμβολή των ομογενών και συνεργασία για τον συντονισμό του συνόλου της εθνικής πολιτικής σε θέματα διεθνών οικονομικών και επιχειρηματικών σχέσεων θεωρείται απαραίτητη. Προσδοκούμε σε αυτήν και είμαστε πρόθυμοι να ακούσουμε κάθε σκέψη και πρότασή σας που θα βοηθήσει τις κοινές μας επιδιώξεις. ♦

Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Χαιρετισμός του γενικού διευθυντή του ΣΕΒ κ. Διονύση Νικολάου στην ετήσια Γενική Συνέλευση των μελών του Συνδέσμου Βιομηχανιών Θεσσαλίας και Κεντρικής Ελλάδος

Πραγματοποιήθηκε στις 17 Μαρτίου 2007 στον Βόλο η ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου Βιομηχανιών Θεσσαλίας και Κεντρικής Ελλάδος με απόλυτη επιτυχία. Απευθύνοντας χαιρετισμό στους Συνέδρους εκ μέρους του προέδρου και των μελών του Δ.Σ. του ΣΕΒ ο γενικός διευθυντής του Συνδέσμου κ. Διονύσης Νικολάου αναφέρθηκε στον ρόλο των επιχειρήσεων κάτω από τις νέες ανταγωνιστικές συνθήκες που ραγδαία διαμορφώνονται. Επισήμανε δε ότι το κύριο πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας είναι η ανταγωνιστικότητά της, η οποία σε όλους τους διεθνείς δείκτες ή κατάταξή τους δεν είναι καθόλου κολακευτική και αυτό που απαιτείται είναι να επιταχύνουμε τον ρηγματισμό των αναγκαίων αλλαγών για να μη βρεθούμε στο περιθώριο των διεθνών εξελίξεων.

Είναι αλήθεια ότι στον τόπο μας, τόνισε ο κ. Νικολάου, έχουν γίνει πολλά θετικά βήματα τα τελευταία χρόνια. Ο περιορισμός του δημοσίου ελλείμματος, η μείωση της ανεργίας, η αύξηση των επενδύσεων και των εξαγωγών είναι μερικά από αυτά. Αλλά το μέτρο σύγκρισης δεν μπορεί να είναι τοπικό, όταν ανήκουμε στην Ευρώπη των 25 που και εκείνη διαγωνίζεται σε ένα παγκόσμιο οικονομικό σύστημα. Πρέπει, λοιπόν να προχωρήσουμε πιο γρήγορα, πιο τολμηρά, όχι μόνο σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν μας, αλλά κυρίως σε σχέση με τους άλλους.

Τα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας είναι κατά βάση διαρθρωτικά και απαιτούνται ουσιαστικές αλλαγές: ο πληθωρισμός, το υπέρογκο δημόσιο χρέος, το ασφαλιστικό και πολλά άλλα υποθηκεύουν τη μελλοντική μας πορεία. Στη σημερινή εποχή κύρια ατμομηχανή ανάπτυξης είναι η επιχειρηματικότητα και υπό την έννοια αυτήν η επιχειρηματικότητα αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για μια πετυχημένη πορεία της χώρας μας προς το μέλλον. Αυτά που διαχρονικά θα διατηρήσουν τη σπουδαιότητά τους ως παράγοντες ενθάρρυνσης της επιχειρηματικότητας είναι:

- Οι ποιοτικές και λειτουργικές υποδομές,
- Η αποτελεσματική και φιλική δημόσια διοίκηση με διαφάνεια στις διαδικασίες και μείωση της ανασχετικής γραφειοκρατίας,
- Η άρση της πολυνομίας,
- Η ύπαρξη σαφών κανόνων ως προς τις χρήσεις γης,
- Η διασφάλιση επιχειρηματικού κλίματος και κουλτούρας. Απο-ενοχοποίηση του κέρδους και ενθάρρυνση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

Τα παραπάνω, τόνισε στη συνέχεια ο κ. Νικολάου, αντικατοπτρίζουν οριζόντιες θέσεις του ΣΕΒ σε ό,τι αφορά στη σημασία της επιχειρηματικότητας και στις βασικές πολιτικές που πρέπει να εφαρμοστούν για την τόνωσή της. Και αυτές κατά βάση αφορούν το κράτος.

Δεν μπορούμε όμως να περιμένουμε τα πάντα από το κράτος. Πρέπει κυρίως οι ίδιες οι επιχειρήσεις, ως εκφραστές της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, να αντιληφθούν τις προκλήσεις και να δραστηριοποιηθούν.

Ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός, ο τρόπος διοίκησης και η ανάληψη πρωτοβουλιών για καινοτομία, ποιότητα και εξωστρέφεια αποτελούν βασικές στρατηγικές για την επιβίωσή τους. Προ πάντων όμως χρειάζεται η ανάπτυξη ενός νέου, σύγχρονου επιχειρηματικού προτύπου που να ανταποκρίνεται στις μεγάλες οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνθήκες που σήμερα διαμορφώνονται γύρω μας.

Στο σημείο αυτό ο κ. Νικολάου βρήκε την ευκαιρία να πει δυο λόγια για το τί εκπροσωπεί σήμερα ο ΣΕΒ και για το πώς αντιλαμβάνεται τον ρόλο της σύγχρονης επιχείρησης στον τόπο μας.

Σήμερα, τόνισε, οι δυνάμεις της επιχειρηματικότητας δεν είναι πλέον οι επιχειρηματίες, όπως παραδοσιακά πιστεύαμε, αλλά οι επιχειρήσεις. Ο επιχειρηματίας σήμερα δεν αποτελεί παρά τον ηγέτη μιας επιχείρησης, η οποία συναπαρτίζεται από τους μετόχους, τα στελέχη, τους εργαζομένους, τους προμηθευτές, τους διανομείς, τους πωλητές και όλους τους σημαντικούς συνεργάτες.

Οι επιχειρήσεις κρίνονται αυστηρά και καθημερινά από την αγορά: από τον καταναλωτή, από τον πελάτη, από τα μέσα ενημέρωσης, από την ίδια την κοινωνία των πολιτών – και μάλιστα στον διεθνή στίβο. Ετσι, πληρώνουν άμεσα και ακριβά κάθε τους λάθος, κάθε τους αποτυχία. Το ίδιο το συμφέρον τους, τους επιβάλλει να προσπαθούν περισσότερο. Το ίδιο το συμφέρον τους τις αναγκάζει να έχουν αυξημένο αίσθημα ευθύνης. Τις υποχρεώνει να βασίζονται στην αξιοκρατία, στη δημιουργική πρωτοβουλία, στην επαγγελματική συνείδηση, στον σχεδιασμό και στην έμπνευση.

Η σύγχρονη επιχείρηση καινοτομεί, παράγει πλούτο, δημιουργεί θέσεις εργασίας, εφαρμόζει τις αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης, έχει συνείδηση της κοινωνικής ευθύνης της. Επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό του τόπου, στην κοινωνική σταθερότητα μέσα από τη συλλογική πρόοδο, στην εθνική προοπτική. Επενδύει ακόμα στην έρευνα και τεχνολογία, στην προστασία του περιβάλλοντος, στις νέες εναλλακτικές μορφές ενέργειας. Δημιουργεί ένα ανταγωνιστικό εθνικό κεφάλαιο στον πα-

γκόσμιο οικονομικό ανταγωνισμό. Η σύγχρονη επιχείρηση αποτελεί, έτσι, παράδειγμα δημιουργικής συνεργασίας ανθρώπων, οι οποίοι, μέσα από οργανωμένη δράση, παράγουν ένα απτό αποτέλεσμα που αποτελεί από μόνο του και πολλαπλό κοινωνικό μέρισμα.

Καταλήγοντας ο κ. Νικολάου τόνισε ότι αυτό είναι το επιχειρηματικό πρότυπο που προωθεί ο ΣΕΒ, ως ο κεντρικός σύνδεσμος των δυνάμεων της ιδιωτικής πρωτοβουλίας της χώρας. Αυτό είναι το πλαίσιο με βάση το οποίο επιδιώκει να εμπνεύσει την επιχειρηματική κοινότητα σήμερα. Ο ΣΕΒ αλλά και όλες οι περιφερειακές βιο-

μηχανικές οργανώσεις πρέπει βαθιά να πιστέψουν και να ενθαρρύνουν τα μέλη τους σε ένα τέτοιο επιχειρηματικό πρότυπο για να μπορέσουν να συνεισφέρουν καθοριστικά στην ευόδωση του εθνικού στόχου για περισσότερη ευημερία με κοινωνική συνοχή.

Αυτός ο στόχος για τον ΣΕΒ αποτελεί μια μεγάλη πρόκληση που μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την πραγματική συναίνεση όλων των κοινωνικών εταίρων. Μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την αυτοδέσμευση της ίδιας της κοινωνίας σε μια κοινή στρατηγική, σε μια κοινή προσπάθεια για το κοινό μας μέλλον. ♦

Πρωτόκολλο Συνεργασίας με τον Σύνδεσμο Εργοδοτών Κροατίας υπέγραψε ο ΣΕΒ

Πρωτόκολλο Συνεργασίας με τον Σύνδεσμο Εργοδοτών Κροατίας υπέγραψε στις 14-3-07 στο Ζάγκρεμπ ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών κατά τη διάρκεια Ελληνο - Κροατικού Επιχειρηματικού φόρουμ, που πραγματοποιήθηκε με την ευκαιρία της επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κάρλου Παπούλια στην Κροατία.

Με τη συμφωνία αυτή ο ΣΕΒ διευρύνει τον κύκλο επαφών του με επιχειρηματικούς φορείς χωρών της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης, προσφέροντας στα μέλη του εξειδικευμένη πληροφόρηση για το επιχειρηματικό περιβάλλον και τις ευκαιρίες που υπάρχουν, διευκολύνοντας τη δικτύωση σε μια περιοχή που προσελκύει το ενδιαφέρον πολλών ελληνικών εμπορικών και επενδυτικών εταιρειών.

Παρά το μικρό μέγεθος της αγοράς της Κροατίας και την έντονη παρουσία αυστριακών και γερμανικών επιχειρηματικών δυνάμεων και κεφαλαίων, υπάρχουν περιθώρια για ελληνικές επενδύσεις δεδομένου ότι η Κροατία συγκεντρώνει πολλά χρηματοδοτικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και της Παγκόσμιας Τράπεζας, καθώς βρίσκεται σε προενταξιακή πορεία φιλοδοξώντας να αποτελέσει το επόμενο νέο μέλος της Ε.Ε. μέχρι το 2010.

Τομείς που παρουσιάζουν ενδιαφέρον είναι οι ναυπηγήσεις πλοίων σε κροατικά ναυπηγεία, οι επενδύσεις σε τουριστικές υποδομές και υπηρεσίες, η αναβάθμιση λιμένων, σιδηροδρομικών, θαλασσίων και οδικών συνδέσεων (όπως ο αυτοκινητόδρομος Ιονίου - Αδριατικής), οι ιδιωτικοποιήσεις κρατικών εταιρειών χαλυβουργίας και οι συμπράξεις στους κλάδους ενέργειας, μεταλλοβιομηχανίας, φωσφορικών λιπασμάτων, κατασκευών, καθώς και οι εξαγωγές συγκεκριμένων αγροτικών προϊόντων.

Ο ΣΕΒ, ως μέλος της BUSINESS EUROPE, θα συμβάλει εφέτος σε πρόγραμμα παροχής τεχνογνωσίας σε νέα και υποψήφια μέλη της Ε.Ε., μεταξύ των οποίων και στην Κροατία, ενημερώνοντας και εκπαιδεύοντας τις τοπικές επιχειρήσεις και τους Συνδέσμους για θέματα σχετικά με το κοινοτικό κεκτημένο και τις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας. ♦

Επίσκεψη αντιπροσωπείας της Ένωσης Εργοδοτών Σερβίας στον ΣΕΒ

Τον αντιπρόεδρο και τον γενικό γραμματέα της Ένωσης Εργοδοτών Σερβίας υποδέχθηκε στα γραφεία του ο ΣΕΒ σε συνέχεια υπογραφής συμφωνητικού συνεργασίας του ΣΕΒ και του Σερβικού ομόλογου φορέα. Κατά τη συνάντηση, ο γενικός γραμματέας κ. Θ. Λαβίδας και ο συντονιστής Διεθνών Σχέσεων κ. Ι. Πατσιαβός δρομολόγησαν συγκεκριμένες δράσεις που θα αναληφθούν μέσα στο 2007, όπως είναι η σύνδεση των ιστοσελίδων για παροχή πληροφόρησης στα μέλη, η οργάνωση επιχειρηματικής αποστολής στη Σερβία τον Νοέμβριο, η αναζήτηση ευρωπαϊκού προγράμματος μέσω του οποίου ο ΣΕΒ θα παράσχει τεχνική βοήθεια στον Σερβικό Σύνδεσμο και στα μέλη του, καθώς και η υποστήριξη του ΣΕΒ στην προοπτική σύνδεσης του Σερβικού εργοδοτικού φορέα με την BUSINESS EUROPE. Σημειώνεται ότι στη θεσμική αυτή συνεργασία θα μετάσχει και το Ελληνο-Σερβικό Επιχειρηματικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου δραστηριοποιούνται ενεργά στη σερβική αγορά. ♦

Συνάντηση με το Προεδρείο της Ένωσης Οικονομικών και Εμπορικών Ακολούθων

Συζήτηση με το Προεδρείο της Ένωσης Οικονομικών και Εμπορικών Ακολούθων είχε ο συντονιστής Διεθνών Σχέσεων του ΣΕΒ κ. Ι. Πατσιαβός στα γραφεία του ΣΕΒ σχετικά με τον ρόλο και τη δραστηριότητα των οικονομικών διπλωματών, στο πλαίσιο του υπό κατάρτιση σχετικού νομοσχεδίου του υπουργείου Εξωτερικών. Ο εκπρόσωπος του ΣΕΒ παρουσίασε τις θέσεις για τη σημασία και την αποτελεσματική κινητροποίηση της οικονομικής διπλωματίας προς υποστήριξη της επιχειρηματικής εξωστρέφειας, τις οποίες επανέλαβε και στη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου Εξαγωγών (31-1-2007). ♦

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΔΙΑΤΥΠΩΣΕ Ο ΣΕΒ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ

Ο ΣΕΒ αξιολογεί κάθε πρωτοβουλία και νομοθετική δράση της Πολιτείας στηριζόμενος σε ένα πλαίσιο θέσεων το οποίο, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει τις εξής:

- Η **μεγέθυνση του κράτους** και της **δημόσιας γραφειοκρατίας** μειώνει την αποτελεσματικότητα, εκτρέφει την κομματική διαπραγμάτευση και ενθαρρύνει τη διαφθορά σε βάρος των πραγματικών αναγκών.
- Ο **ενισχυμένος ρόλος των κοινωνικών εταίρων** εξασφαλίζει διευρυμένο κοινωνικό έλεγχο, συμμετοχή και αποτελέσματα. Παράλληλα, περιορίζει το τυχόν πολιτικό κόστος για τα κόμματα.
- Η **διαφάνεια** στον καθορισμό των στόχων και των προτεραιοτήτων καθώς και στη λειτουργία των οργανισμών ενισχύει την αποτελεσματική διαχείριση των εθνικών και των κοινοτικών κοινωνικών πόρων.

Ο ΣΕΒ, εξάλλου, στηρίζει κάθε προσπάθεια που αποβλέπει στην καταπολέμηση της ανεργίας και στην αύξηση της απασχόλησης.

Συστρατευόμαστε, έτσι, σε κάθε ενέργεια που συμβάλλει:

- Στην **υποστήριξη των ανέργων** τόσο με τη μορφή της αντιστάθμισης της απώλειας εισοδήματος όσο και με τη μορφή της ενεργούς πολιτικής επανένταξης τους στην αγορά εργασίας.
- Στην **καλύτερη εναρμόνιση της ζήτησης και της προσφοράς εργασίας** – ιδιαίτερα με την ποιοτική αναβάθμιση της παιδείας και της εκπαίδευσης – που αποτελεί βασικό παράγοντα για την αύξηση της απασχόλησης.
- Στη **συνεργασία** με τους αρμόδιους φορείς και τις επαγγελματικές οργανώσεις **για την καταπολέμηση κάθε μορφής παρανομίας**, όπως η εισφοροδιαφυγή, η αδήλωτη εργασία κ.ο.κ.

Στο πλαίσιο αυτό, **ο ΣΕΒ έχει, ήδη, τοποθετηθεί στο θέμα του Ειδικού Ταμείου Κοινωνικής Αλληλεγγύης**, από τον Ιούλιο του 2006. Η θέση του είναι απλή και σαφής: **η αντιμετώπιση των προκλήσεων του 21ου αιώνα στον τομέα της εργασίας δεν επιτυγχάνεται με τη δημιουργία και άλλων μηχανισμών που ενισχύουν το γραφειοκρατικό και πελατειακό κράτος και επιβαρύνουν το κοινωνικό σύνολο με επιπλέον κόστος.**

Επιτυγχάνεται με την ανάληψη μεγαλύτερης ευθύνης από τους κοινωνικούς εταίρους στη λειτουργία και εποπτεία των μηχανισμών, που ήδη υπάρχουν, όπως ο ΟΑΕΔ και ο ΛΑΕΚ, όπου μπορεί να εφαρμοστεί μια συνολική πολιτική για την απασχόληση.

Είναι καιρός, εξάλλου, να ξεφύγουμε από την πολιτική, όπου η ανεργία αντιμετωπίζεται αφού ξεσπάσει, και να περάσουμε σε μία ενεργητική με όραμα πολιτική, που προωθεί την ανάπτυξη και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και ταυτόχρονα δίνει εφόδια στο εργατικό δυναμικό για να αντιμετωπίζει τις αναπόφευκτες οικονομικές αλλαγές ως ευκαιρία και όχι ως απειλή.

Οι κοινωνικοί εταίροι έχουν εκφράσει πολύ συχνά την ετοιμότητά τους για συνεργασία και για ανάληψη μεγαλύτερης ευθύνης. Στην Κυβέρνηση και τη Βουλή εναπόκειται να αναγνωρίσουν και να εμπιστευθούν αυτή την κοινή διάθεση για συνεισφορά και να τη στηρίξουν σε όφελος των εργαζομένων, των ανέργων και του κοινωνικού συνόλου. ♦

Η απονομή του βραβείου “Manager of the Year” της Ελληνικής Εταιρείας Διοικήσεως Επιχειρήσεων

Με την ευκαιρία της απονομής του “Βραβείου Manager of the Year” στις 17 Απριλίου 2007 στο ξενοδοχείο Χίλτον από την Ελληνική Εταιρεία Διοικήσεως Επιχειρήσεων, ο πρόεδρος του ΣΕΒ κ. Δημήτρης Δασκαλόπουλος απηύθυνε χαιρετισμό σε όλους τους υποψήφιους για τις επιτυχίες τους. Η «επιχειρηματική δράση» σημαίνει «ιδιωτική πρωτοβουλία», τόνισε στην ομιλία του ο κ. Δασκαλόπουλος, και η έμφαση πρέπει να δίνεται στη λέξη «πρωτοβουλία» και όχι στη λέξη «ιδιωτική», γιατί η πρωτοβουλία είναι η ανάληψη κινδύνων για την υλοποίηση με σκληρή δουλειά δημιουργικών στόχων που παράγουν πλούτο – εταιρικό, ατομικό – αλλά και για την κοινωνία.

Η επιτυχία και η πρόοδος για τον επιχειρηματία και τον επιχειρηματία-manager δεν μπορεί παρά να είναι έργα και όχι λόγια. Ο ρόλος του σύγχρονου επιχειρηματία μέσα στα νέα οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα είναι – επιπρόσθετα – να σηκώσει τη σημαία της «σύγχρονης επιχειρήσεως», που αποτελεί ένα υπόδειγμα δημιουργικής συνεργασίας ανθρώπων, οι οποίοι, μέσα από οργανωμένη δράση, παράγουν ένα απτό και μετρήσιμο αποτέλεσμα.

Θεωρώ, συνέχισε ο κ. Δασκαλόπουλος, ότι η διαχωριστική γραμμή στη σημερινή ελληνική κοινωνία δεν είναι ανάμεσα στους εργαζόμενους και τους εργοδότες ούτε ανάμεσα στα ίδια τα κόμματα. Είναι ανάμεσα στην κρατικοδίαιτη Ελλάδα και την Ελλάδα της πρωτοβουλίας.

Η Ελλάδα της πρωτοβουλίας είναι η Ελλάδα που τολμά, κι έτσι δημιουργεί θέσεις εργασίας, παράγει ανταγωνιστικά αγαθά και υπηρεσίες, κατακτά και δημιουργεί αγορές, εξάγει προϊόντα και γνώση. Το βραβείο “Manager of the Year” απενεμήθη εφέτος στον κ. Τάκη Αράπογλου, Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εθνικής Τράπεζας. ♦

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΕΒ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΟΑΕΔ

Πέντε άξονες δράσης για τον στρατηγικό επανασχεδιασμό και τον ριζικό εκσυγχρονισμό του ΟΑΕΔ κατέθεσε, στις 12.4.2007, ο ΣΕΒ μέσω του εκπροσώπου του στη διοίκηση του Οργανισμού, με αίτημα την υποβολή τους προς συζήτηση στο διοικητικό συμβούλιο για λήψη απόφασης.

«Η μελλοντική χρησιμότητά του εξαρτάται αποκλειστικά από τον ουσιαστικό εκσυγχρονισμό του, με δραστικά νέες αντιλήψεις για τον τρόπο με τον οποίο εξυπηρετεί την αγορά εργασίας, για τη διοικητική και διαχειριστική νοοτροπία που τον διέπει και για τον τρόπο με τον οποίον αξιολογείται η αποτελεσματικότητά του», υπογραμμίζει στο υπόμνημά του ο ΣΕΒ.

Η παρέμβαση του ΣΕΒ εντάσσεται στο πλαίσιο τόσο της ευρύτερης φιλοσοφίας, του να κάνει συγκεκριμένες προτάσεις για την καλύτερη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού, όσο και της δέσμευσής του να επιδιώκει την αναβάθμιση της λειτουργίας των δημο-

σίων οργανισμών στους οποίους θεσμικά συμμετέχει. Ειδικά για τον ΟΑΕΔ και τον ΛΑΕΚ, ο ΣΕΒ έχει επανειλημμένα εκφράσει συγκεκριμένες θέσεις, σε οκτώ διαφορετικές στιγμές μέσα στους τελευταίους δώδεκα μήνες.

Οι πέντε άξονες δράσεις, που προτείνει ο ΣΕΒ είναι συνοπτικά οι εξής:

1. Ο σχεδιασμός των προγραμματικών κατάρτισης σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και η διαρκής αναθεώρησή τους ανάλογα με τις αλλαγές.

2. Η δημιουργία ενιαίου, ολοκληρωμένου και ασφαλούς συστήματος καταγραφής ανέργων, η on-line σύνδεσή του με ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις και φορείς και η υιοθέτηση συνόλου δεικτών που να μετρούν την αποτελεσματικότητα του ΟΑΕΔ στην εύρεση εργασίας.

3. Η υιοθέτηση και εφαρμογή Ειδικού Εσωτερικού Κανονισμού, που να θέτει γενικές αρχές και ειδικές διαδικα-

σίες ως προς τη χορήγηση των επιδομάτων ανεργίας. Παρατηρείται συνεχής αύξηση των εξόδων, καθώς τα κονδύλια για τα επιδόματα συνεχώς αυξάνονται και υπερβαίνουν τα έσοδα, υπογραμμίζεται σχετικά.

4. Η υιοθέτηση διπλογραφικού συστήματος με υποχρεώσεις αντίστοιχες αυτών που διέπουν τα ΝΠΔΔ – δηλαδή δημοσίευση οικονομικών καταστάσεων σε τακτό χρόνο, έλεγχο από ορκωτούς ελεγκτές κ.λπ. «Υπάρχει άμεση ανάγκη για ενίσχυση της διαφάνειας με έγκυρη, έγκυρη και διαφανή ενημέρωση ως προς τα οικονομικά του Οργανισμού και των Λογαριασμών που εποπτεύει και διαχειρίζεται», τονίζεται στο σχετικό έγγραφο του ΣΕΒ.

5. Η ουσιαστική και τυπική αυτονόμηση του ΛΑΕΚ και η συν-διοίκησή του από τους κοινωνικούς εταίρους.

Καταλήγοντας, η διοίκηση του ΣΕΒ εκφράζει την ελπίδα ότι η διοίκηση του ΟΑΕΔ θα εισηγηθεί και το Δ.Σ. του Οργανισμού θα αποφασίσει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση κάθε μίας από τις πέντε αυτές στρατηγικές δράσεις. ♦

Σεμινάριο για τους διαγωνισμούς προμηθειών του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας

Σεμινάριο για τους διαγωνισμούς του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας για την προμήθεια αγαθών και την κατασκευή έργων οργάνωσε το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης και ο ΣΕΒ στην Αθήνα στις 18 Απριλίου 2007. Το σεμινάριο έγινε με την υποστήριξη του Γραφείου Διασύνδεσης της Παγκόσμιας Τράπεζας στην Ελλάδα με παρουσιάσεις από ανώτερο εξειδικευμένο στέλεχος της Τράπεζας. Στόχος του σεμιναρίου ήταν να προσφέρει πληροφόρηση για τις διαδικασίες, τους κανόνες και τις αρχές που διέπουν τους διαγωνισμούς της Τράπεζας έτσι ώστε να αξιοποιηθούν περισσότερο οι μεγάλες δυνατότητες που υπάρχουν για τις επιχειρήσεις από τις χρηματοδοτήσεις που προσφέρει η Τράπεζα σε διάφορα μεγάλα και μικρότερα έργα. Στο σεμινάριο, που παρακολούθησαν στελέχη από 20 εταιρείες, παρουσιάστηκαν επίσης εμπειρίες ελληνικών εταιρειών που έχουν ήδη συνάψει συμβάσεις προμηθειών με την Παγκόσμια Τράπεζα, ενώ έγινε ειδική άσκηση για την κατάλληλη προετοιμασία των σχετικών προσφορών. Δεδομένου ότι το περιεχόμενο του σεμιναρίου ήταν ιδιαίτερα υψηλό και ικανοποίησε τους συμμετέχοντες, ο ΣΕΒ θα προγραμματίσει στο μέλλον και άλλες αντίστοιχες εκδηλώσεις, ώστε να ενημερωθούν περισσότερα μέλη και να αξιοποιήσουν τέτοια εργαλεία στο πλαίσιο της εξωστρέφειας και των αναπτυξιακών τους σχεδιασμών. ♦

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ – ΑΡ. ΑΔ. 225/1988/ΚΔΑ

IMPRIMÉ FERMÉ – SOUS PERMIS N° 225/1988 DU CENTRE DE TRI

ΔΕΛΤΙΟ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ

Ιδιοκτήτης

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

Ξενοφώντος 5, 105 57 – Αθήνα

Κωδικός: 1136

FEDERATION OF GREEK INDUSTRIES

5, Xenophonos str., 105 57 – ATHENS

e-mail: main@fgi.org.gr

internet address: www.fgi.org.gr

Εκδότης - Διευθυντής

ΤΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Ξενοφώντος 5, 105 57 – Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΣΕΒ 210.323.7325-9

FAX 210.322.2929

Τυπογραφείου 210.959.0238

Υπεύθυνος Τυπογραφείου

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Κ. ΜΙΧΑΛΑΣ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Κ. ΜΙΧΑΛΑΣ Α.Ε.

Γрупάρη 45Α – 176 71 Καλλιθέα

e-mail: lmihalas@hol.gr

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ 0,03 Ευρώ